RAPORT O ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJU GRUPY RATHGEBER

2020 | 2021

TREŚĆ

1 PRZEDSTAWIENIE GRUPY RATHGEBER 4
1.1 Fakty 5
1.2 Grupa RATHGEBER 6
1.3 Historia 7
1.4 Produkty 9
1.5 Rozwój firmy 2020/2021 10

2 HUMAN RESOURCES I KULTURA PRACY 11
2.1 Struktura personelu 12
2.2 Wzorzec współpracy i zarządzania 14
2.3 Kodeks postępowania 15
2.4 Wdrazanie nowych pracowników (onboarding) 15
2.5 Zakładowe zarządzanie zdrowiem 15
2.6 Dialog wewnętrzny 16
2.7 Wykształcenie, dokształcanie i wewnętrzne Możliwości rozwoju 16
2.8 Różnorodność kulturowa i społeczna odpowiedzialność 17
2.9 Łączenie pracy zawodowej z życiem prywatnym 17
2.10 Imprezy, akcje i wycieczki do innych lokalizacji 18

3 ŚRODOWISKO 19
3.1 Fakty 20
3.2 Ochrona środowiska 20
3.3 Bardziej zrównoważone materiały i produkcja 20
3.4 Technologia i zrównoważony rozwój w smart-TEC 23
3.5 Wykorzystanie zasobów 24
3.5.1 Energia 24
3.5.2 Woda i ścieki 26
3.5.3 Odpady i surowce wtórne 27
3.5.4 Substancje niebezpieczne 28
3.6 Emisje CO_2 i ochrona klimatu 29

4 SPOŁECZEŃSTWO 34
4.1 Fakty 35
4.2 Współpraca partnerska i członkostwo w organizacjach 35
4.3 Sponsoring 35
4.4 Darowizny 36
4.5 Wspieranie kultury i instytucji naukowych 36

5 ZARZĄDZANIE ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJEM 37
5.1 Fakty 38
5.2 Zarządzanie zrównoważonym rozwojem 38
5.3 Pola działań i cele 40
5.4 UN Global Compact 41
5.5 Interesariusze 42

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

DRODZY CZYTELNICY,

grupa RATHGEBER jest świadoma swojej odpowiedzialności wobec naszego środowiska i społeczeństwa. Jako firma rodzinna średniej wielkości, obecna na europejskim rynku, od trzech pokoleń łączymy tradycję z innowacją i zrównoważonym rozwojem. Ciągły postęp i ekologiczne działania w celu zapewnienia światu bezpiecznej przyszłości są naszym motorem napędowym. Nie kierujemy się przy tym krótkoterminowym zyskiem, lecz patrzymy z dużo dalszej perspektywy.

Szacunek, szczerość i wzajemne docenianie się są dla nas bardzo ważne we wspólnej pracy. Stosowanie i urzeczywistnianie tych wartości w różnych sytuacjach codziennego życia zawsze stanowi wyzwanie. Wpiera nas w tym wspólnie wypracowany wzorzec współpracy i zarządzania oraz nasz kodeks postępowania, oparty na wartościach obecnych w firmie od wielu lat. Grupa RATHGEBER przejmuje odpowiedzialność także poza firmą, wspierając projekty społeczne oraz sport, kulturę i instytucje naukowe.

Aktywna ochrona klimatu jest zakorzeniona w naszym DNA i znajduje się w centrum filozofii naszego przedsiębiorstwa. Już od 25 lat systemy zarządzania środowiskiem określają ekologiczne działania Grupy, która od 2010 roku, jako pierwsza firma w branży jest neutralna klimatycznie.*

Pochwalamy rosnącą świadomość społeczną i polityczną w kwestii zrównoważonego rozwoju i wymagamy związanej z tym ciągłej poprawy. Dlatego stale poszukujemy bardziej zrównoważonych procesów i materiałów wzdłuż całego łańcucha wartości, by wytwarzać indywidualne, neutralne klimatycznie produkty, zaprojektowane i wykonane w Europie dla ponad 10 000 klientów**.

Naszym celem jest pozytywne kształtowanie świata, w którym wszyscy żyjemy i pracujemy oraz inspirowanie innych do bardziej świadomego działania zorientowanego na przyszłość. Ważne jest dla nas transparentne przedstawienie tego, w jaki sposób przejmujemy odpowiedzialność za nasze działania – pod względem ekonomicznym, ekologicznym i społecznym. Dlatego cieszymy się, że możemy się z Państwem podzielić pierwszym raportem o zrównoważonym rozwoju za okres 2020/2021 oraz o poinformowaniu, ze Grupa RATHGEBER zobowiązuje się do publicznego przestrzegania podstawowych zewnętrznych zasad CSR.

Oberhaching, marzec 2022

Andreas i Andrea Schrägle
Członkini zarządu i prezes zarządu

**Bliższe informacje o obliczeniach, redukcji i kompensacji naszych emisji CO_2 można znaleźć w → rozdziale 3.6.*

***Uwaga: dla lepszej czytelności tekstu stosuje się w nim pojęcie współpracownika, pracownika, kolegi, klienta, dostawcy, partnera usługowego i handlowego. Pod tymi pojęciami w równym stopniu rozumie się osoby każdej płci (męskiej, żeńskiej, innej). Skrótowa forma ma przyczyny redakcyjne i nie niesie z sobą żadnego wartościowania.*

01 PRZEDSTAWIENIE GRUPY RATHGEBER

1.1 Fakty

4 lokalizacje w **3** państwach

50+
różnych technologii produkcyjnych

ok. **310**
pracowników

W ciągu ostatnich **5 lat**
ponad **10 000** klientów

Od 26 lat
zakłady w Czechach i w Niemczech mają certyfikację DIN EN ISO 9001

Od 25 lat
certyfikowany system zarządzania środowiskiem: najpierw w oparciu o dyrektywę EMAS, później wg DIN EN ISO 14001

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

1.2 Grupa RATHGEBER

Grupa RATHGEBER* jest wiodącym dostawcą dopasowanych rozwiązań dekoracyjnych i technicznych z zakresu znakowania w Europie – od pomysłu do zastosowania. Już od trzech pokoleń dba o indywidualne znakowanie produktów – z trójwymiarowymi napisami, logami z metalu i tworzywa sztucznego, etykietami i foliami z cyfrowymi i inteligentnymi funkcjami.

Każdy spotkał się już kiedyś z rozwiązaniami Grupy RATHGEBER: na nartach, ekspresach do kawy, w witrynach sklepowych lub na samochodzie i wielu innych przedmiotach. Do ponad 10 000 klientów z ostatnich pięciu lat należą firmy z obszaru przemysłu i handlu oraz usługodawcy z całej Europy. Cenią oni Grupę jako kompetentnego partnera o unikalnej w branży, zawsze innowacyjnej i inspirującej ofercie.

Im większa jest produkcja i konsumpcja towarów, tym większe zyski czerpie Grupa RATHGEBER jako producent rozwiązań z zakresu znakowania. (Nad)konsumpcja wiąże się jednak z ogromnym zużyciem surowców, a co za tym idzie z obciążeniami dla środowiska, które należy redukować.

Grupa jest świadoma tej problematyki, wobec czego przy wyborze celów zrównoważonego rozwoju (ang. sustainable development goals, SDG**), RATHGEBER Niemcy i smart-TEC oraz RATHGEBER Czechy zdecydowały się realizować cel 12 (Zrównoważona konsumpcja i produkcja). Proces wyboru i zastosowane już środki dotyczące wybranego SDG opisano dokładniej w punkcie → 4.2 Współpraca partnerska i członkostwo w organizacjach.

Lokalizacje i firmy

Do Grupy należą cztery firmy w trzech europejskich państwach. RATHGEBER GmbH & Co. KG ma swoją centralę dystrybucji w Oberhaching, a produkcję w Mindelheim. Siedzibę w Oberhaching ma także smart-TEC GmbH & Co. KG, firma, która koncentruje się na rozwoju i produkcji zindywidualizowanych transponderów RFID i NFC. Dystrybucja i produkcja firmy RATHGEBER, k.s. znajduje się w miejscowości Bystřice nad Pernštejnem, w Czechach.

We Wrocławiu mieści się natomiast siedziba spółki dystrybucyjnej RATHGEBER Sp. z o. o.

ⓘ *Czytelnicy, którzy mają dalsze pytania dotyczące raportu o zrównoważonym rozwoju i jego treści, mogą zwrócić się na adres csr@rathgeber.eu do zespołu CSR.*

**Uwaga: Grupa RATHGEBER to wszystkie cztery firmy w trzech krajach. W ramach poszczególnych firm działania różnią się od siebie ze względu na przepisy krajowe, a także częściowo w wyniku innej liczby pracowników. Z tych powodów, a także z przyczyn redakcyjnych nie zostaną przedstawione w całości procesy we wszystkich lokalizacjach, ale podane zostaną przykłady.*

***Uwaga: Wykaz wszystkich stosowanych skrótów* → *Strona 43.*

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

1.3 Historia

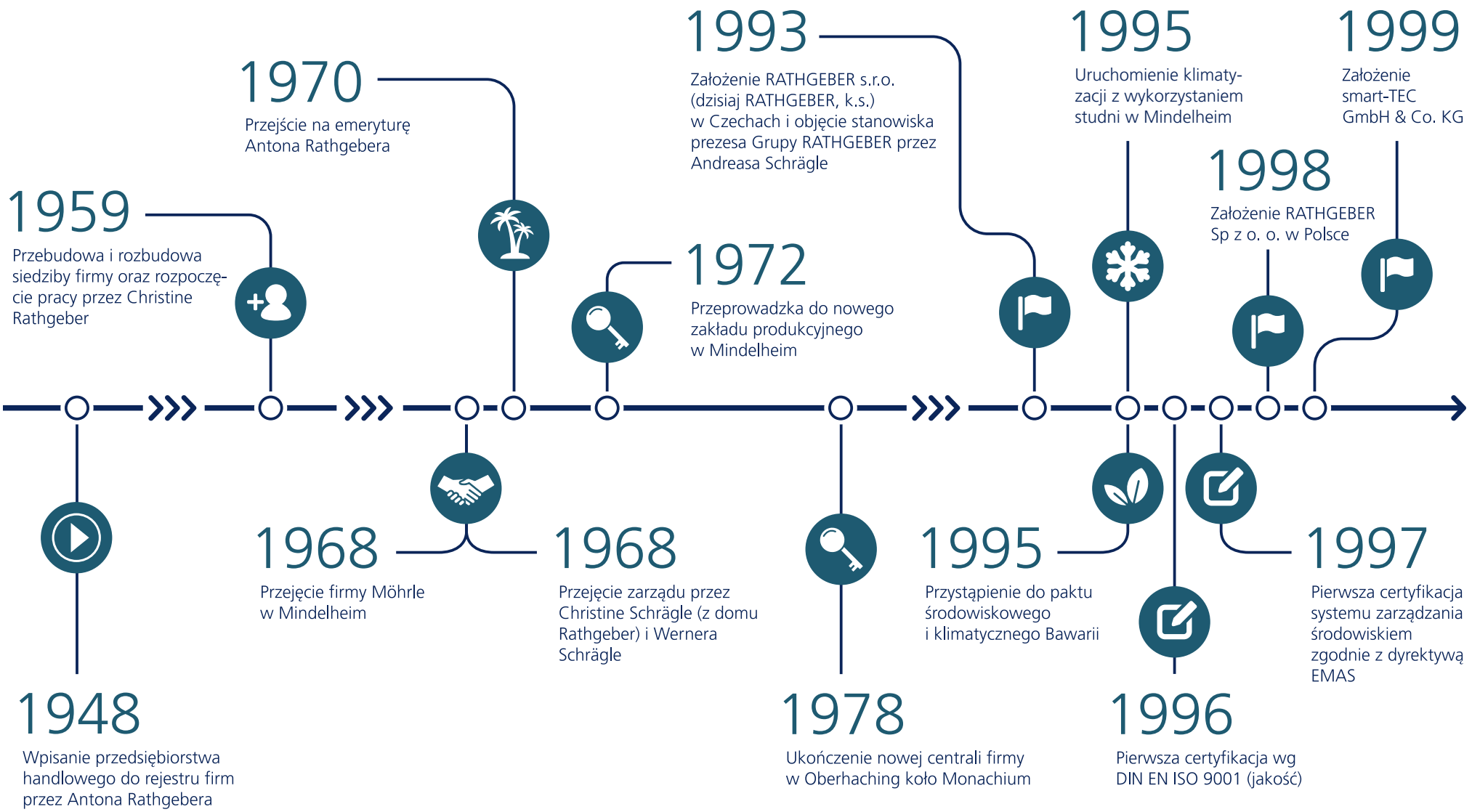

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

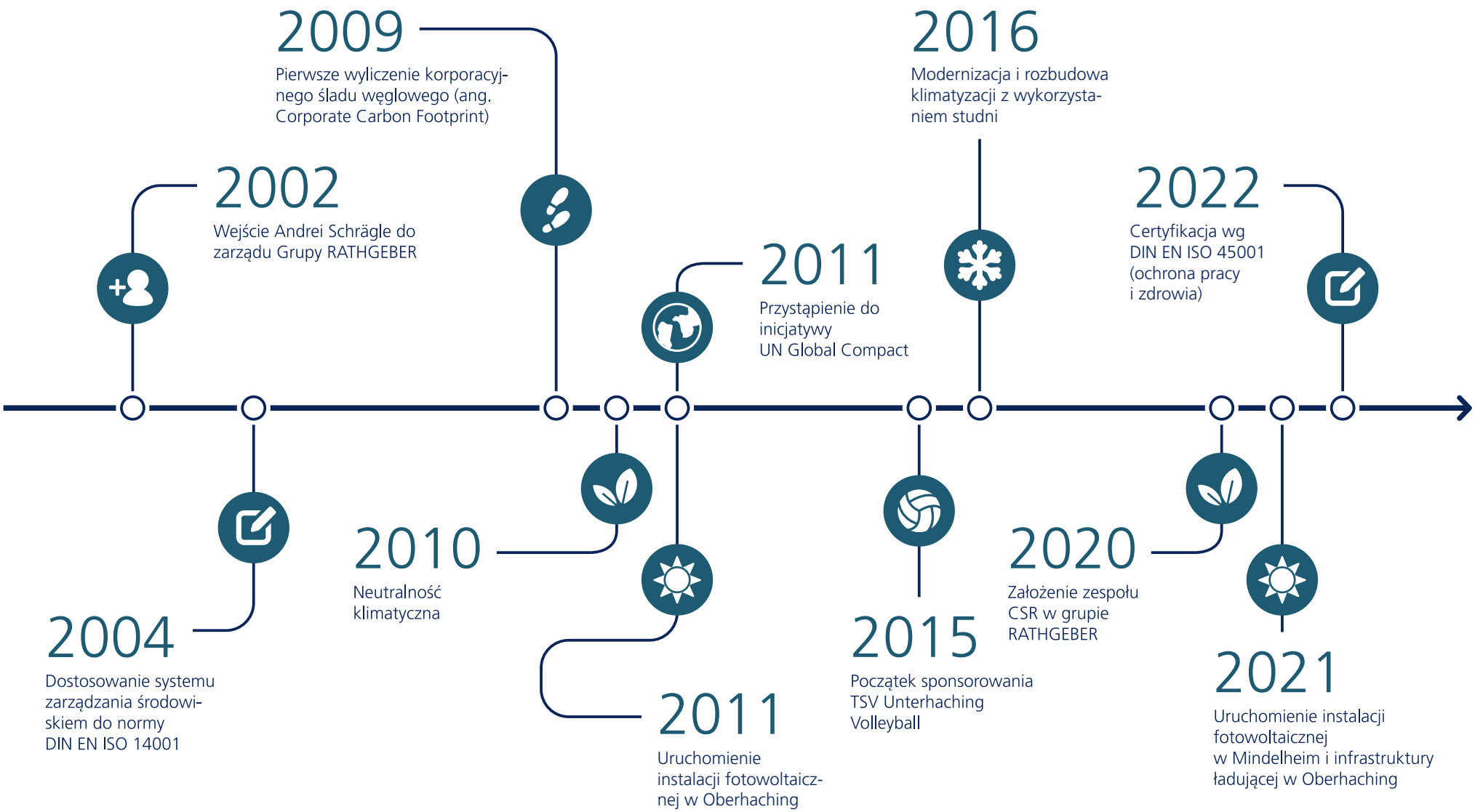

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

1.4 Produkty

Technologie znakowania od Grupy RATHGEBER są dostosowane do klienta, innowacyjne i można je różnorodnie wykorzystać w produktach. Pozwalają na znakowanie produktów i procedur roboczych w formie log marki, elementów designu i części funkcyjnych.
Ponad 50 technologii produkcyjnych, które częściowo można ze sobą połączyć, sprawia, że Grupa jest wyjątkowa w swojej branży w skali europejskiej. W ten sposób Grupa wspiera klientów przykładowo w tworzeniu rozpoznawalności marki i „stawianiu znaków". Bo silna marka pomaga firmie odróżnić się od konkurencji. Przekazuje wartości i emocje i może przez to przywiązać konsumenta do określonego produktu. Takie przesłanie marki można rozpoznać na pierwszy rzut oka dzięki napisom, logom czy emblematom na produkcie i opakowaniu. Już w punkcie sprzedaży są one często decydującym bodźcem do zakupu.
Poza tym do portfolio produktów Grupy zaliczają się części funkcyjne, takie jak klawiatury foliowe, oznaczenia techniczne, np. znaki ostrzegawcze, etykiety gwarancyjne lub tabliczki znamionowe oraz transpondery RFID lub NFC, przykładowo dla logistyki czy do kontroli dostępu. Skomplikowane technicznie rozwiązania dla uszlachetnianych powierzchniowo i wielowymiarowych oznaczeń spełniają najwyższe wymagania, ale także wyposażone są w funkcje pomocne przy ochronie produktu i identyfikacji.

Ponadto od 2010 roku grupa RATHGEBER oferuje wyłącznie produkty, które są neutralne dla klimatu, również pod względem zastosowanych materiałów. Oznacza to, że klienci nie muszą dopłacać za neutralność klimatyczną, co często jest normą w branży. Ponadto każdy klient otrzymuje na życzenie indywidualny dokument CO2 dotyczący produktów zakupionych od Grupy i ma dowód ograniczenia swojego korporacyjnego śladu węglowego (CCF). Dzięki temu także klienci RATHGEBER bezpośrednio czerpią korzyści z zaangażowania Grupy w sprawy środowiska.

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

1.5 Rozwój firmy 2020/2021

Od marca 2020 roku na rozwój firmy ogromny wpływ miała pandemia koronawirusa. Grupa RATHGEBER zareagowała bardzo szybką, dalszą rozbudową pracy zdalnej na wielu stanowiskach dzięki najnowocześniejszej infrastrukturze technicznej. Jasna i konsekwentnie stosowana koncepcja higieny reguluje procesy w lokalizacjach. Z powodu pandemii wprowadzono skrócony czas pracy w dolnym dwucyfrowym przedziale procentowym, który zakończył się na przełomie lat 2020/2021.
Wskaźnik fluktuacji leży znacznie poniżej średniej branżowej i wciąż poszukiwani są nowi praktykanci i pracownicy. Ze względu na szerokie portfolio klientów i branż, firmy Grupy RATHGEBER nie odnotowały tak silnego spadku zamówień i obrotów jak inne branże (p. rysunek 1). Zaplanowano i zrealizowano kolejne inwestycje, przykładowo instalację fotowoltaiczną w Mindelheim, którą uruchomiono jesienią 2021 roku.

Obroty Grupy przekroczyły w 2021 roku całkowitą wartość obrotów z 2020 roku o około 16 procent. Na 2022 rok zaplanowano pozytywny rozwój i kolejne nowe stanowiska pracy i inwestycje.

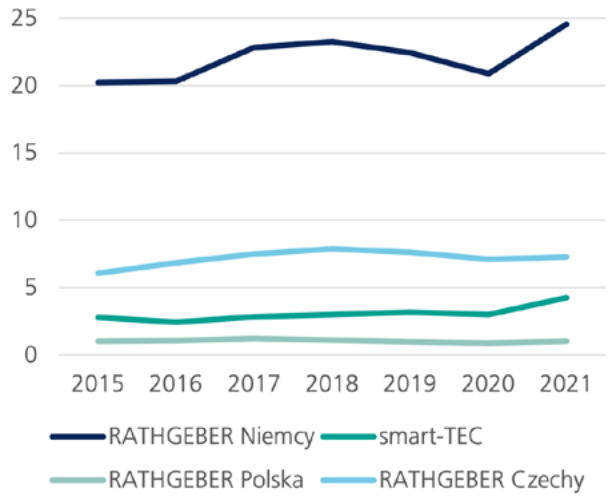

Rysunek 1: Wzrost obrotów przedsiębiorstw RATHGEBER w milionach euro

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

02

HUMAN RESOURCES I KULTURA PRACY

2.1 Struktura personelu

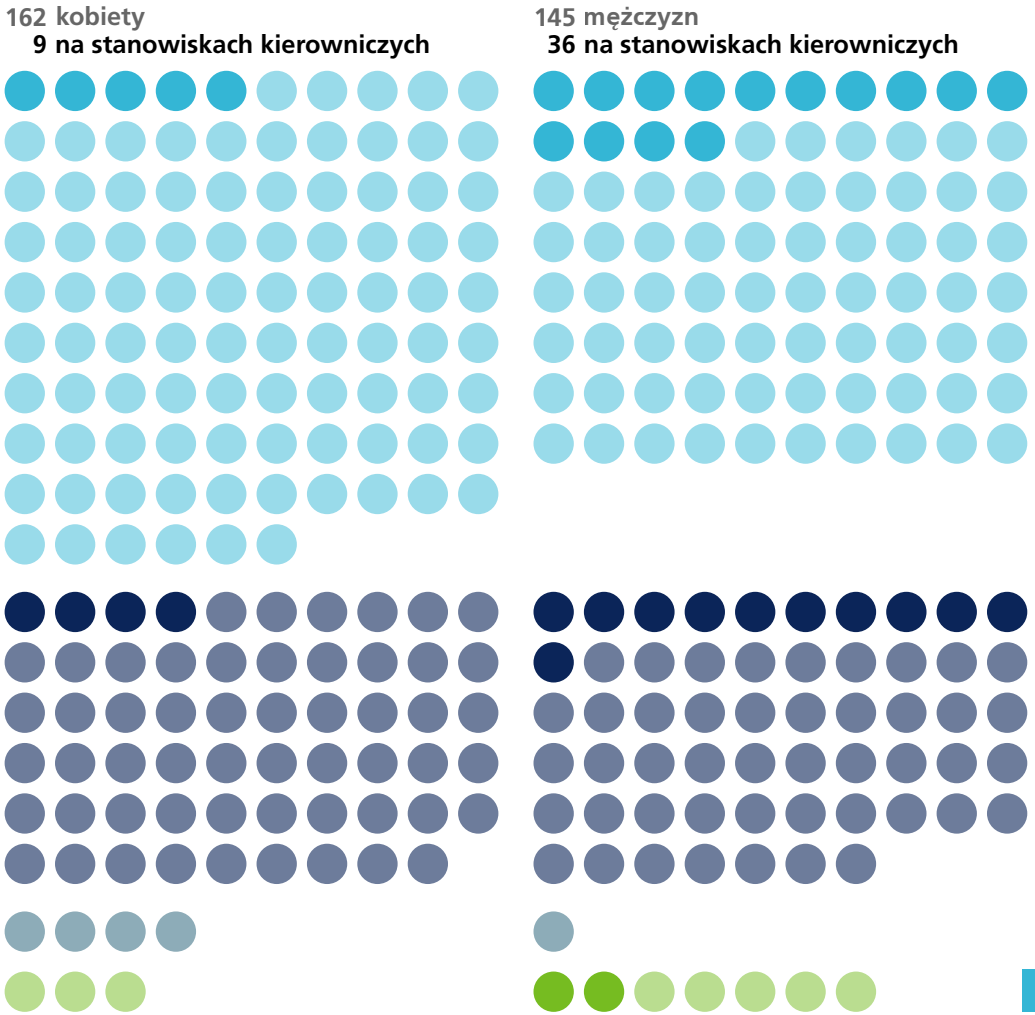

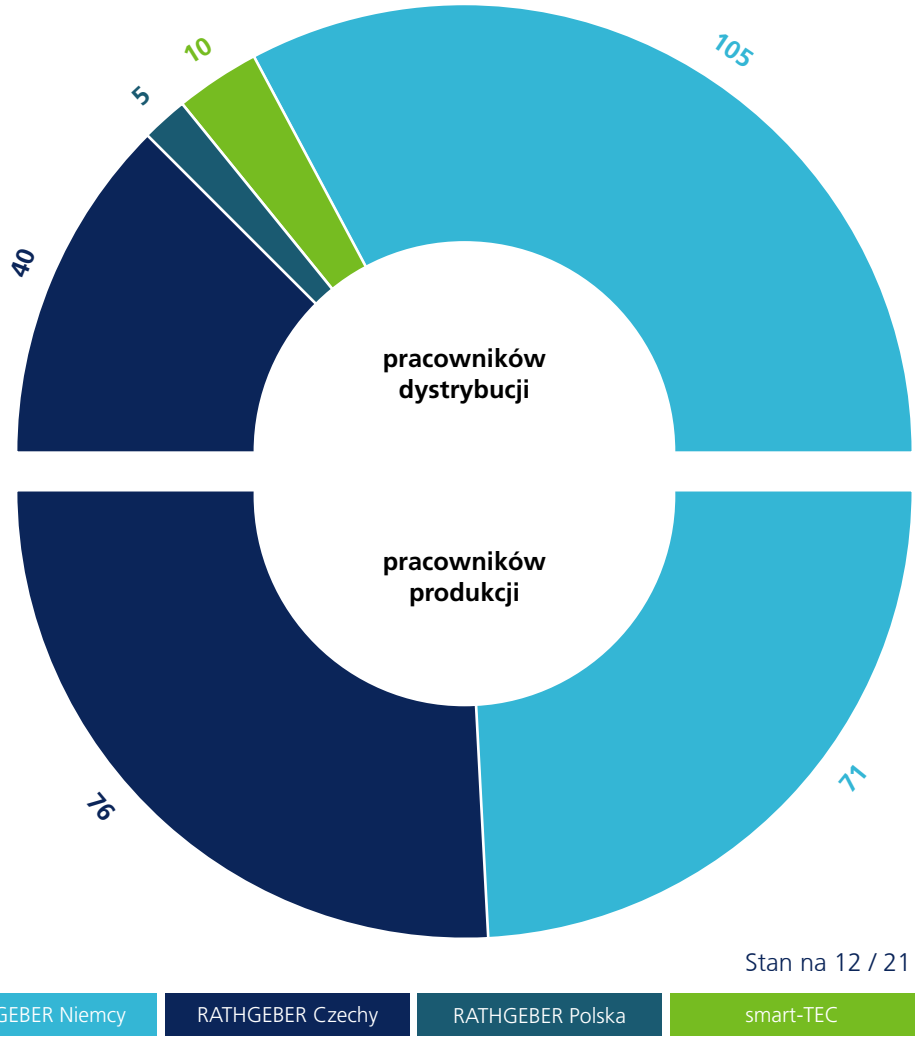

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Przeciętny wiek
w latach

42,1 | 39,6 | 43,2 | 41,2

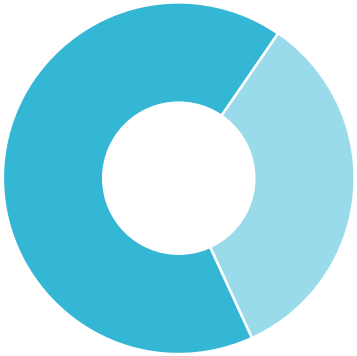

117 Pełny etat
59 Niepełny etat

8 Pełny etat
2 Niepełny etat

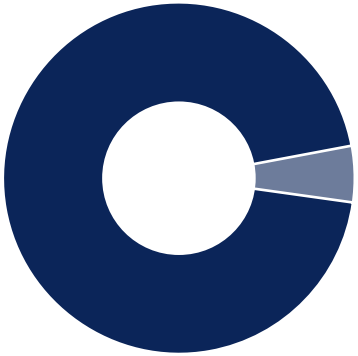

110 Pełny etat
6 Niepełny etat

5 Pełny etat

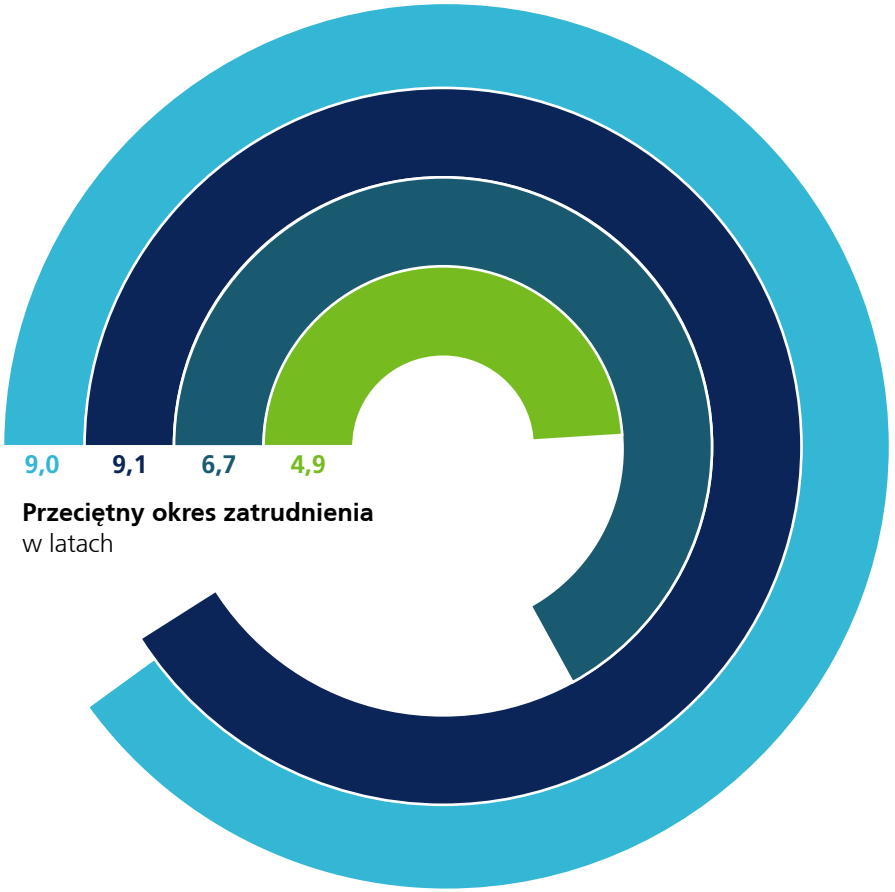

9,0 | 9,1 | 6,7 | 4,9

Przeciętny okres zatrudnienia
w latach

Stan na 12 / 21

RATHGEBER Niemcy | RATHGEBER Czechy | RATHGEBER Polska | smart-TEC

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

2.2 Wzorzec współpracy i zarządzania

W okresie od maja 2017 roku do czerwca 2018 roku we wspólnym procesie obejmującym wszystkie lokalizacje wypracowano wzorzec współpracy i zarządzania. Bazując na wartościach firmy, wzorzec oddaje istniejącą kulturę wspólnej pracy i pozwala się zorientować w codziennych działaniach. Jednocześnie stanowi obraz celu dalszego rozwoju współpracy między kolegami w zespole, a także poza daną lokalizacją, a nawet krajem. Wyznacznikami są przy tym: Ukierunkowanie na rozwiązania, transparentność i dialog, przestrzeń na decyzje i odpowiedzialność, relacje wykraczające poza Grupę, uważność i kultura nauki oraz odpowiedzialność kadry kierowniczej.

2.3 Kodeks postępowania

Od początku 2021 roku, wspólnie z pracownikami wszystkich lokalizacji i firm wypracowano kodeks postępowania dla Grupy, który wprowadzono w czwartym kwartale 2021 roku. Rozszerza on wzorzec i wartości firmy. Definiuje ramy, których chcą i muszą trzymać się pracownicy Grupy RATHGEBER, by spełniać prawne i wewnętrzne wymagania. Określa wiążące standardy postępowania dla wszystkich pracowników i służy jednocześnie jako drogowskaz dla codziennych działań i budowania relacji, zarówno wewnątrz Grupy, jak i na zewnątrz. Można tam znaleźć wzorzec współpracy i zarządzania (→ 2.2 Wzorzec współpracy i zarządzania) oraz wartości firmy – odpowiedzialność, inicjatywę, odwagę, szacunek, poczucie humoru, rzetelność, prawdomówność i dumę – od wielu lat obecne w Grupie RATHGEBER. Jednocześnie kodeks postępowania ma zapewnić pełną zaufania i produktywną współpracę wewnętrznie oraz z interesariuszami – klientami, dostawcami, zewnętrznymi usługodawcami i innymi osobami.

Kodeks postępowania Grupy RATHGEBER

2.4 Wdrazanie nowych pracowników (onboarding)

Szeroko zakrojony proces onboardingu dla nowych pracowników wspiera szeroką i trwałą integrację nowych kolegów z Grupą, a w szczególności z firmą w danej lokalizacji. Podczas pierwszych tygodni i miesięcy pracy, dla firm Grupy RATHGEBER jest szczególnie ważne, aby nowi koledzy oprócz wielu rzeczowych i specjalistycznych informacji poznali także sposób i kulturę pracy.
Poszczególne elementy mogą się różnić w zależności od lokalizacji. Między podpisaniem umowy a rozpoczęciem pracy już utrzymujemy kontakt z nowym pracownikiem. Nowi koledzy są już często zapraszani na imprezy albo np. przyszły zespół wysyła im pocztówkę powitalną. Pierwszego dnia pracy następuje spotkanie powitalne, na którym przedstawiane są wszystkie istotne informacje na start, zestawione także w zakładce Onboarding firmowego Intranetu. Szczegółowy plan wdrożenia z osobistymi terminami zapoznania ze wszystkimi zespołami, z którymi będzie się ściśle współpracować oraz kolega w roli mentora wspierają nowego pracownika w pierwszych tygodniach w firmie. Oprócz tego w pierwszych tygodniach i miesiącach odbywa się także szkolenie dotyczące specyficznych produktów RATHGEBER i usług oraz ważne praktyki i instruktaże. Zaplanowane są również wycieczki do innych lokalizacji. Centralną kulturalną rolę w fazie wdrożenia odgrywa przy tym wzorzec współpracy i zarządzania oraz od końca 2021 roku kodeks postępowania. Oba pozwalają zorientować się w ważnych i istotnych kwestiach dotyczących współpracy w Grupie i poza nią.
Wysoka gotowość wsparcia kolegów i osobisty kontakt z odpowiednim członkiem zarządu lub kierownikiem zakładu w średnich strukturach to podstawa udanej integracji nowych pracowników.

2.5 Zakładowe zarządzanie zdrowiem

Bezpieczeństwo pracy

Ochrona zdrowia pracowników Grupy RATHGEBER jest bardzo ważna. Dlatego wszystkie potrzebne szkolenia dotyczące kwestii bezpieczeństwa pracy, jak np. kontaktu z materiałami niebezpiecznymi czy wewnątrzzakładowej ochrony przeciwpożarowej odbywają się z wymaganą regularnością (lub w związku z jakimś wydarzeniem). Podczas przygotowywania osobistych środków ochrony, takich jak obuwie ochronne, okulary ochronne czy ochronniki słuchu zwraca się uwagę na ich najlepsze możliwe dopasowanie i komfort noszenia. Dlatego pracownicy w niemieckiej firmie produkcyjnej otrzymują przykładowo indywidualnie dopasowane ochronniki słuchu. W konsekwencji wszystkich działań RATHGEBER GmbH & Co. KG., smart-TEC GmbH & Co. KG i RATHGEBER k.s od pierwszego kwartału 2022 roku posiadają certyfikat zgodności z systemem zarządzania bezpieczeństwem pracy wg DIN EN ISO 45001.

Profilaktyka prozdrowotna

Profilaktyka prozdrowotna względem pracowników ma stałe miejsce w Grupie. Różnymi metodami zachęca się do zachowywania równowagi między życiem zawodowym a utrzymaniem własnego zdrowia i wspiera się ten proces. Dystrybutory wody, własna butelka na napoje oraz oferta owoców uzupełniają osobistą dietę pracowników w niemieckich lokalizacjach. Aby zrównoważyć siedzący tryb pracy, raz w tygodniu, póki co wirtualnie, organizowana jest Aktywna Przerwa z ćwiczeniami dla mobilizacji mięśni i rozluźnienia. Dzięki ofercie wypożyczanych rowerów JobRad oraz udostępnieniu stacji rowerowej i pryszniców (→ 3.6 Emisje CO_2 i ochrona klimatu) stale zwiększa się liczba zatrudnionych, którzy przyjeżdżają do pracy rowerem. Dalsze oferty zdrowotne dotyczą usług lekarzy zakładowych w danej lokalizacji, a także regulacji w kwestii pracy zdalnej i elastycznego czasu pracy

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

(→ 2.9 Łączenie pracy zawodowej z życiem prywatnym), które przyczyniają się do osobistego zarządzania czasem wydajności zawodowej i czasem przerw. Podczas wprowadzania normy DIN EN ISO 45001 jeszcze raz powiązano w całość wszystkie aktywności dotyczące aktywnej i pasywnej ochrony zdrowia i ugruntowano je w ramach spektrum procesów w niemieckich i czeskich lokalizacjach.

Rysunek 2: Stacje rowerowe dopełniają ofertę JobRad w niemieckich lokalizacjach. Poza tym dystrybutory wody uzupełniają osobistą butelkę na napoje, a owoce dietę.

2.6 Dialog wewnętrzny

Przejrzystość i dialog stanowią jeden z centralnych punktów wewnątrzfirmowego wzorca współpracy i zarządzania (→ 2.2 Wzorzec współpracy i zarządzania). Każdy w równym stopniu zawsze może porozmawiać z kierownikami i członkami zarządu – polityka otwartych drzwi to oczywistość.

Uzgodnienia i wymiana informacji, wykraczające poza poziom działu lub grupy, odbywają się w wielu różnych formatach. Ważnymi organami stałymi są koła kierownicze w poszczególnych lokalizacjach, które w razie potrzeby wymieniają informacje na poziomie wykraczającym poza daną lokalizację lub Grupę.

Szybkie, techniczne przestawienie się na narzędzia wirtualnej komunikacji i wirtualnych spotkań podczas lockdownu związanego z koronawirusem w 2020 roku spowodowało, że powstały bardzo dobre i efektywne, wirtualne formaty wymiany informacji, które teraz rozwijają się szczególnie we współpracy między lokalizacjami. Oferta internetowego „Meet and Greet" – wirtualnej przerwy kawowej – przyciągnęła wielu uczestników. Niektóre spotkania na miejscu są zastępowane spotkaniami online, co przynosi pozytywne rezultaty w postaci mniejszej liczby odbywanych podróży. Ogólnie można stwierdzić, że wirtualne możliwości po części ułatwiły komunikację wewnętrzną, a po części bardzo dobrze ją uzupełniły. Blogi zarządu informują wszystkich pracowników o aktualnym położeniu firmy i o sposobach radzenia sobie z bieżącą sytuacją pandemiczną.

W kwestii przejrzystości i dialogu oraz zorientowania na rozwiązanie feedback jest zawsze pożądany. Dlatego od końca 2017 roku analogowe pudło pomysłów zostało poszerzone o elektroniczną platformę dialogową, która jest do dyspozycji pracowników całej Grupy, by mogli udzielać otwartego lub anonimowego feedbacku oraz składać swoje propozycje. Uzyskane w ten sposób informacje omawia się później wewnątrz firmy, a następnie udostępnia się stosowne odpowiedzi. Oczywiście to kierownicy i członkowie zarządu oraz kierownicy zakładowi i zespół HR są zawsze do dyspozycji w pierwszej kolejności, jeśli chodzi o osobistą rozmowę i udzielanie wsparcia.

2.7 Wykształcenie, dokształcanie i wewnętrzne Możliwości rozwoju

Od początków istnienia Grupy niemieckie lokalizacje RATHGEBER w Mindelheim i Oberhaching biorą udział w tak zwanym kształceniu dualnym. Każdego roku uczniowie kształcą się w zawodzie pracownika biurowego, pracownika administracji w przemyśle, operatora maszyny i instalacji, technologa mediów do druku i sitodruku, specjalisty ds. logistyki magazynowej, projektanta mediów cyfrowych i do druku oraz mechanika przemysłowego.

Dzięki średnim strukturom uczniowie już podczas zdobywania wykształcenia mają swoje stałe miejsce w codziennym, firmowym życiu i są cenną częścią Grupy. Celem jest to, aby później w miarę możliwości zatrudniać wykształconych specjalistów na stałe i w ten sposób kontynuować wspólną drogę zawodową i drogę rozwoju. To oczywiście zależy także zawsze od dostępnych w danym czasie i pasujących stanowisk.

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Dalsze kształcenie w ramach learning on/off the job odbywa się zgodnie z wymaganiami w różnych formatach, jak np. poprzez wewnętrzne wymiany informacji między kolegami lub za pomocą sieci oraz w postaci seminariów i warsztatów. Z powodu nadal trwającej pandemii aktualna sytuacja dotycząca nauki i dalszego kształcenia zmienia się w kierunku krótszych i wirtualnych form. Oferty dalszego kształcenia należy w najbliższym czasie dopasować i rozbudować.
Inicjatywy podejmowane przez pracowników, chcących zdobyć dodatkowe kwalifikacje, by stać się technikiem, specjalistą, itp., które mają związek z obecnym stanowiskiem, w niemieckich lokalizacjach są często częściowo wspierane pod kątem czasowym lub finansowym.
Dzięki różnorodnym możliwościom zatrudnienia na produkcji, w ramach działu lub też ponad działem, pracownicy mogą poszerzać swoją wiedzę i umiejętności dotyczące nastawy i obsługi wielu instalacji i procesów. Większe możliwości zatrudnienia sprawiają, że codzienna praca jest bardziej urozmaicona.
Aby pracownicy mogli zdobyć możliwie szerokie umiejętności i kompetencje, cały czas się rozwijają, a proces ten opiera się na macierzy kompetencji.

Konkursy na miejsca pracy są rozpisywane na poziomie wewnętrznym i zewnętrznym. Dzięki temu wszyscy pracownicy mogą ubiegać się o otwarte stanowiska wewnątrz Grupy RATHGEBER i po spełnieniu warunków, zmienić pracę w ramach firmy i dalej się rozwijać.

2.8 Różnorodność kulturowa i społeczna odpowiedzialność

Grupa RATHGEBER prowadzi poszczególne firmy w trzech różnych krajach, utrzymuje międzynarodowe Relacje biznesowe z partnerami i zatrudnia pracowników różnych narodowości i kultur. Do atmosfery współpracy wykraczającej ponad poziom Grupy przyczyniają się wszyscy zatrudnieni, wnosząc do firmy swoje mocne strony i różne podejścia do sposobów organizacji pracy.
W ramach odpowiedzialności społecznej RATHGEBER jako firma zleca częściowo procesy robocze instytucjom społecznym. W związku z tym lokalizacja w Mindelheim nawiązała wieloletnią współpracę z warsztatem, w którym pracują osoby z niepełnosprawnością.

2.9 Łączenie pracy zawodowej z życiem prywatnym

W Grupie RATHGEBER ciągle rozwijane są instrumenty i regulacje, które wspierają zachowanie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym. Należą do nich przede wszystkim obszerne zapisy dotyczące pracy zdalnej i elastycznego czasu pracy. Oba regulaminy – tam, gdzie to możliwe – oprócz koniecznych ustaleń dotyczących wykonywania zadań i regulacji prawnych zapewniają dużą swobodę w łączeniu prywatnych potrzeb z pracą zawodową.
W zależności od wymagań danej lokalizacji, stworzono w tej kwestii także regulacje uzupełniające. Ciągły rozwój odpowiedzialnej pracy w ramach kultury zespołu darzącego się zaufaniem idzie z nimi w parze. Pozytywnym ekologicznym skutkiem pracy zdalnej jest ograniczenie dojazdów do pracy, a co za tym idzie emisji CO_2.

Informacje o emisji powstającej podczas pracy zdalnej znajdują się w rozdziale → 3.6 Emisje CO_2 i ochrona klimatu.
Na dzieci pracowników nieobjęte obowiązkiem szkolnym, uczęszczające do instytucji świadczących opiekę nad dziećmi, np. w niemieckich firmach przyznawany jest co miesiąc tzw. dodatek przedszkolny. W razie pilnych zdarzeń losowych i problemów z opieką nad dziećmi, można czasem w zależności od stanowiska pracy zabrać je ze sobą do biura. Gdy pojawi się konieczność załatwienia prywatnych spraw lub spełnienia indywidualnych potrzeb zawsze próbuje się znaleźć organizacyjne rozwiązanie. Wynika też z tego np., że o ile wszyscy koledzy z biura wyrażą na to zgodę, do pracy można zabrać swojego psa.
Od kilku lat istnieje w Niemczech możliwość wzięcia urlopu bezpłatnego lub szkoleniowego. W zależności od zakładu, chodzi tutaj o okres od czterech tygodni do jednego roku. Dotychczas w większości przypadków udawało się skompensować nieobecność kolegów w poszczególnych zespołach i zrealizować urlopy roczne, o które wnioskowali.

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

2.10 Imprezy, akcje i wycieczki do innych lokalizacji

Intensywny wewnętrzny dialog oraz współpraca wykraczająca poza poziom Grupy rozwinęły się dzięki dobrym, osobistym relacjom międzyludzkim. Wycieczki do innych lokalizacji oraz różne imprezy i akcje są stałym elementem naszego kalendarza, np. imprezy letnie, świąteczne czy jubileuszowe. W zależności od okazji uroczystości te odbywają się także na poziomie wykraczającym poza daną lokalizację. Szczególnymi wydarzeniami w ostatnich latach były 70-lecie firmy RATHGEBER Niemcy w Monachium, w którym wzięli udział prawie wszyscy pracownicy Grupy oraz 25-lecie RATHGEBER, k.s. w miejscowości Bystřice n. P. Osobiste spotkanie wszystkich kierowników Grupy odbyło się w 2018 roku i ma się powtarzać w kolejnych latach, tak jak wiele innych akcji, takich jak wspólne wycieczki rowerowe i częste wycieczki do innych lokalizacji, o ile sytuacja pandemiczna na to pozwoli.

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

03 ŚRODOWISKO

3.1 Fakty

- Kompensacja ok. 28 300 ton CO_2 od 2009: od powiada emisjom wygenerowanym przez około 6000 osób (średnia dla całego świat 2020)
- Uruchomienie instalacji fotowoltaicznych w 2011 roku w Oberhaching (całkowita moc ok. 60 kWp) i w 2021 roku w Mindelheim (całkowita moc 212 kWp)
- Podukcja prądu solarnego w Oberhaching wyniosła ponad 60 000 kWh w 2020 roku,
- Chłodzenie procesowe i klimatyzacja w Mindel heim: Uruchomienie klimatyzacji z wykorzysta niem studni w 1995 roku i modernizacja oraz rozbudowa w 2016 roku.
- Pobór wyłącznie prądu ekologicznego:
  Mindelheim od 2012 roku
  Oberhaching od połowy 2014 roku
  Bystřice n. P. od roku 2020

3.2 Ochrona środowiska

Grupa RATHGEBER jest pionierem w kwestiach ochrony środowiska i klimatu, co widać, odkąd w 2010 roku osiągnęła neutralność klimatyczną, a w 2011 roku przystąpiła do inicjatywy UN Global Compact. Neutralność klimatyczna dotyczy nie tylko pojedynczych obszarów Grupy, ale wszystkich należących do niej firm i wszelkich produktów. Poza tym zarządzanie środowiskiem w czeskich i niemieckich lokalizacjach od 1997 roku poddawane jest certyfikacji, początkowo wg zarządzenia EMAS, które później w 2004 roku zastąpiono normą DIN EN ISO 14001. Oszczędne korzystanie ze wszystkich zasobów naszej planety jest konieczne, by zapewnić przyszłość Grupie i kolejnym pokoleniom.

Grupa RATHGEBER wymaga, by korzystać z potrzebnych zasobów w możliwie uważny i oszczędny sposób i postawiła sobie za strategiczny cel optymalizację ich zużycia i oszczędność. W Grupie w przypadku wszystkich nowych projektów, już na etapie rozwijania i kształtowania produktów zwraca się uwagę na zrównoważone materiały i procesy.
Także odnośnie do budynków i pomieszczeń uważa się na oszczędzanie zasobów. Dlatego np. w 2018 roku wykonano renowację dachu budynku w Mindelheim, a na początek 2022 roku zaplanowano energetyczną renowację i modernizację wszystkich okien w Oberhaching.
Myśl o zrównoważonym rozwoju widoczna jest w całej Grupie RATHGEBER także w codziennej pracy w biurze i na produkcji. Generalna filozofia firmy zakłada, że w całej Grupie stosowane będą w miarę możliwości systemy rozwiązań wielokrotnego użytku. Dlatego na przykład w niemieckich lokalizacjach wszyscy pracownicy otrzymali butelkę ze stali szlachetnej, by mogli korzystać z rozstawionych dystrybutorów wody. Inne działania w tym zakresie obejmujące rozbudowę cyfryzacji, posiadanie konta firmowego w banku, który dba o zrównoważony rozwój czy podłączenie ekologicznego prądu i gazu zostaną dokładniej opisane poniżej.

Zrównoważony bank

Od marca 2021 roku RATHGEBER GmbH & Co. KG posiada konto firmowe w banku GLS, który wspiera liczne ekologiczne projekty związane z wykształceniem, energią i mieszkalnictwem. Klientom udostępniono przy użyciu konta możliwość udzielania dalszego wsparcia w kwestii zrównoważonego rozwoju przez wyrównanie rachunku. Oferta od początku została dobrze przyjęta, w związku z czym także smart-TEC od 2022 roku posiada konto GLS do wykonywania płatności.

Oddziaływanie - bank GLS

3.3 Bardziej zrównoważone materiały i produkcja

Bliskie relacje z dostawcami w Grupie RATHGEBER sprawiają, że ciągle poszukiwane są ekologiczne i społecznie nieszkodliwe materiały. Współpraca oraz rozwój dostawców i skierowane do nich ankiety uważa się za szansę, by stać się jeszcze bardziej zrównoważoną firmą.
Kompensacja zakupionych surowców stanowi obecnie największy udział w CCF Grupy, dlatego Grupa chce stale poprawiać swój wynik w tym obszarze. Poza tym aktualnie powstaje kodeks dostawców, aby wartości, które wyznaje Grupa RATHGEBER, przekazać dostawcom i wymagać od nich kierowania się tymi wartościami.
Ciągle poprawia się także wydajność instalacji w zakładach produkcyjnych i poziom stosowania materiałów opakowaniowych przyjaznych dla środowiska, co dokładniej opisano poniżej. Jesienią 2021 roku w Mindelheim uruchomiono na przykład laser tnący najnowszej generacji, który przez cyfrowe cięcie i dowolny nesting umożliwia jeszcze większą wydajność materiałową niż konwencjonalna technika wytłaczania.

ⓘ *Nesting: Optymalne ułożenie elementów przeznaczonych do cięcia w celu minimalizacji zużycia surowców.*

Bardziej zrównoważone opakowania dla poprawy CCF

Opakowania w Grupie są oczywiście tak zaprojektowane, by produkty docierały do klientów w nienaruszonym stanie. Także tutaj Grupa widzi duży potencjał dla zwiększenia stopnia zrównoważonego rozwoju. Z tego powodu razem z Uniwersytetem Nauk Stosowanych w Monachium w kwietniu 2021 roku zainicjowała projekt, mający na celu zmniejszenie udziału tworzyw sztucznych i/lub poprawę współczynnika opakowań CCF.

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Uwagę zwraca się przy tym na analizę opakowań, które w obu zakładach produkcyjnych produkowane są w największych ilościach, np. worki płaskie, worki z zamknięciem strunowym czy folie bąbelkowe.
Grupa RATHGEBER stawia na najbardziej zrównoważone rozwiązania opakowaniowe, dlatego sukcesywnie zmienia dotychczasowe opakowania we wszystkich zakładach produkcyjnych. W zależności od bieżącego stanu magazynów i powodzenia praktycznych testów bardziej zrównoważonych alternatyw wprowadzenie większości zmian planowane jest do końca 2022 roku.

Produkty Green Label

Od 2020 roku Grupa RATHGEBER intensywnie pracuje nad linią produktów Green Label, by móc zaoferować klientom bardziej ekologiczne alternatywy. Poza tym postawiła sobie za cel udzielać w przyszłości klientom dużo bardziej szczegółowych informacji o dokładnym poziomie emisji CO_2, niż dotychczas, aby dodatkowo jeszcze zwiększyć możliwości kompensacji. Przed wprowadzeniem produktów Green Label na podstawie wymagań Grupy RATHGEBER oceniono wiele potencjalnie odpowiednich materiałów. Poza tym wszyscy pracownicy mieli oczywiście też okazję zgłosić swoje pytania, sugestie i oceny.
Pierwszą, bardziej zrównoważoną alternatywą jest folia z polipropylenu (PP), która znajduje się w ofercie od marca 2021 roku. Materiał PP ma duży współczynnik recyklingu w porównaniu do podobnych produktów, przez co cykl życia materiału znacznie się wydłuża. Folię zastosowano między innym do etykiet przypraw, widocznych po prawej stronie.
Kolejnym przykładem Green Label są produkty z korka.

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Ochrona zasobów przez cyfryzację

Oprócz wprowadzenia lub rozszerzenia oferty zrównoważony materiałów, oszczędność zasobów umożliwia często cyfryzacja procesów. Aby korzystać z infrastruktury cyfrowej w możliwie najbardziej zrównoważony sposób, wtórne zapotrzebowanie na energię dokupowanych usług centrum obliczeniowego pokrywa się wyłącznie prądem ekologicznym. Dzięki temu nie tworzy się tutaj żadnych emisji.
Aby zaoszczędzić papier, używany na przykład do tworzenia dokumentów produkcyjnych, w Mindelheim od połowy maja 2021 roku sporządza się je coraz częściej w formie cyfrowej. W czeskiej lokalizacji zaczęto tak postępować w 2022 roku. Poza tym od 2020 roku w całej Grupie wprowadzono system zarządzania dokumentami (DMS), w którym można archiwizować i wyszukiwać wszystkie dokumenty w formie cyfrowej. W trakcie pandemii spotkania przedstawicieli różnych lokalizacji i tych pochodzących z jednej lokalizacji odbywały się zdalnie. Pozytywnym skutkiem ubocznym jest znaczna redukcja emisji wynikająca z braku konieczności pokonywania wielu kilometrów dróg krajowych i międzynarodowych. Już teraz, ale także w przyszłości, cyfrowe formy komunikacji w firmie będą się istotnie przyczyniać do ograniczenia emisji spowodowanej podróżami. Odnośnie do produktów RATHGEBER klientom udostępniono poza tym wizualizację 3D – widoczną po prawej stronie – by mogli wypróbować różne materiały, tłoczenia czy Warianty kolorystyczne przed wytworzeniem produktów.

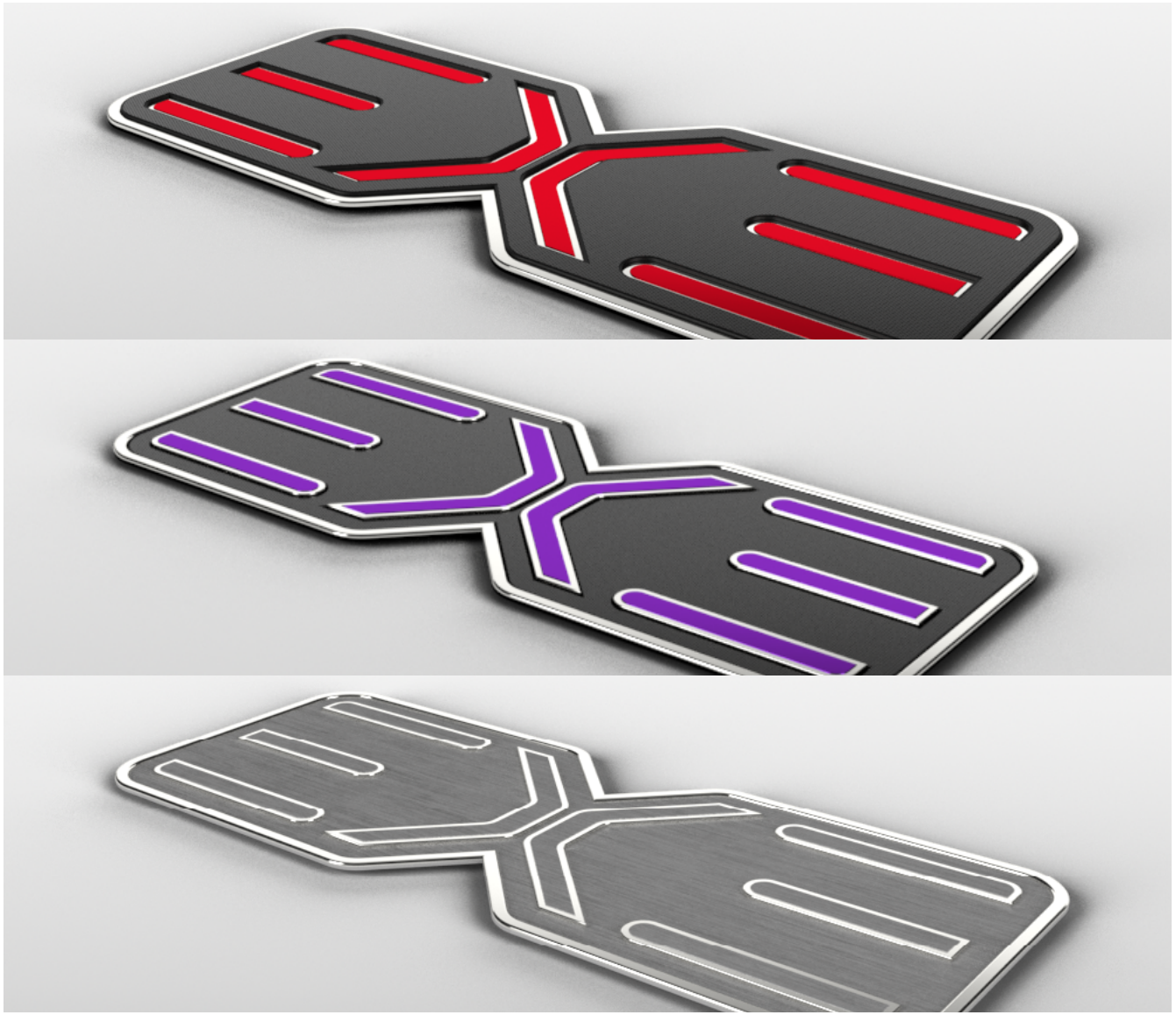

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

3.4 Technologia i zrównoważony rozwój w smart-TEC

smart-TEC od ponad 20 lat należy do Grupy RATHGEBER i jest firmą specjalizującą się w technologii RFID i NFC.
Tak jak wszystkie firmy należące do Grupy, także smart-TEC od 2010 jest neutralny klimatycznie.
Do wysokich wymagań, takich jak długa żywotność, odporność na warunki atmosferyczne i temperaturowe czy indywidualizacja wszystkich produktów wytwarzanych przez Grupę, dochodzi jeszcze kwestia bardziej zrównoważonego rozwoju dystrybuowanych produktów i rozwiązań. smart-TEC razem z klientami rozwija między innymi wytrzymałe i nadające się do powtórnego wykorzystania transpondery RFID i NFC, których często można używać przez wiele dziesięcioleci z najróżniejszymi produktami. Rozwój wytrzymałych materiałów, przyjaznych dla środowiska i nadających się do recyklingu ma duże znaczenie w produkcji zindywidualizowanych pod kątem klienta transponderów RFID i NFC.
Technologię RFID i NFC stosuje się przede wszystkim, aby uczynić procesy w firmie szybszymi, bezpieczniejszymi, tańszymi i bardziej identyfikowalnymi. Jednak we wszystkich przypadkach ta technologia pomaga realizować cele zrównoważonego rozwoju. Dlatego skontrolowano kilka ze zrealizowanych projektów pod kątem tego aspektu. Dwa z nich przedstawiono w załączniku.

Zrównoważony rozwój i RFID

ⓘ *RFID: Bezdotykowa wymiana danych pomiędzy transponderem RFID a urządzeniem do zapisu i odczytu RFID. To ostatnie wytwarza pole (elektro)magnetyczne, które zaopatruje w energię pasywny transponder RFID i umożliwia wymianę danych.*

ⓘ *NFC: Bezdotykowe przesyłanie danych, które wykorzystuje technologię RFID. W porównaniu do RFID możliwe są jedynie niewielkie zasięgi przesyłu od ok. pięciu do dziesięciu centymetrów.*

Kubki wielorazowe z technologią NFC

Jednym z projektów wpływających na zrównoważony rozwój są szklanki i kubki ze zintegrowaną technologią NFC, która jest szczególnie atrakcyjna podczas dużych imprez. Inteligentne naczynie trzeba jedynie przytrzymać przy czytniku NFC kranu z funkcją samoobsługi, aby móc je bezdotykowo i bezgotówkowo napełnić. System działa do momentu wykorzystania zgromadzonej na koncie sumy pieniędzy, a dzięki mniejszej ilości zmywania, oszczędza wodę i prąd. Na Wacken Open Air ponad 70 000 uczestników mogło korzystać z inteligentnych kubków wielorazowych.

Inteligentne zarządzanie odpadami

Dzięki etykiecie NFC naklejonej na pojemnik na śmieci mieszkańcy mogą aktywnie zażądać jego opróżnienia, gdy tylko się zapełni. W ten sposób można zaplanować trasy wg potrzeb i ograniczyć emisję CO_2. Poza tym można rejestrować zbierane ilości odpadów, przez co mieszkańcy, którzy produkują mniej odpadów, uiszczają też mniejsze opłaty.
Etykiety NFC są trwałe, wytrzymałe i odporne. Inteligentne zarządzanie odpadami wdrożono już z powodzeniem w czeskim mieście Kolin.

Inteligentne zarządzanie odpadami

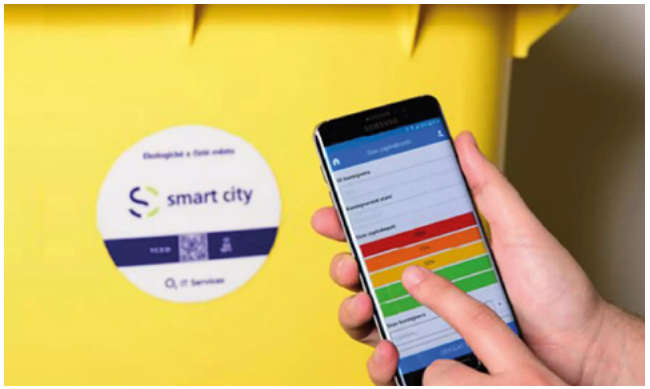

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

3.5 Wykorzystanie zasobów

W związku z certyfikacją wg DIN EN ISO 14001 zwracanie uwagi na czynniki istotne dla środowiska jest obowiązkowe. Dostępne dane środowiskowe i związane z nimi wskaźniki są stale monitorowane i oceniane, a w razie potrzeby podejmowane są działania w celu ich poprawy. W zależności od lokalizacji dane i wskaźniki dotyczą surowców wtórnych i odpadów, wody i ścieków oraz prądu i gazu lub centralnego ogrzewania.
Z powodu niewielkich rozmiarów lokalizacja we Wrocławiu (liczba pracowników, brak produkcji) nie podlega certyfikacji wg DIN EN ISO 14001 i rejestruje się tam wyłącznie zużycie prądu bez wskaźnika. Dla innych lokalizacji określono specyficzne kluczowe wskaźniki wydajności.

3.5.1 Energia

Prąd

Grupa RATHGEBER stosuje energię odnawialną wszędzie, gdzie jest to możliwe. W dwóch lokalizacjach zamontowano już instalacje fotowoltaiczne:
W Oberhaching instalacja o mocy całkowitej 60,06 kWp działa już od maja 2011 roku, a w 2021 roku uzupełniono ją dodatkowo o wydajny akumulator (o pojemności 40,5 kWh) (patrz rysunek 4). Tamtejszą produkcję prądu solarnego, zużycie własne i ilość energii odprowadzonej do sieci w latach od 2018 do 2020 przedstawiono na rysunku 3. W tych latach zużycie własne prądu wytworzonego dzięki panelom solarnym wyniosło 36 i 41 procent. Od stycznia do lipca 2021 roku udział własnej produkcji energii w całkowitym jej zużyciu zwiększył się o 72 procent dzięki zastosowaniu akumulatora.
Przez wysoki stopień samowystarczalności instalacji fotowoltaicznych lokalizacja w Oberhaching w słoneczne dni jest w stanie samodzielnie wytworzyć całą potrzebną mu energię elektryczną, a dodatkowo odprowadzić jej nadmiar do sieci.

Z instalacji fotowoltaicznej w Mindelheim korzysta się od 4 kwartału 2021 roku i ma ona moc 212 kWp. Dla budynku w czeskiej lokalizacji instalacja fotowoltaiczna znajduje się obecnie w fazie projektowania, a jej instalacja ma nastąpić w 2022 roku.

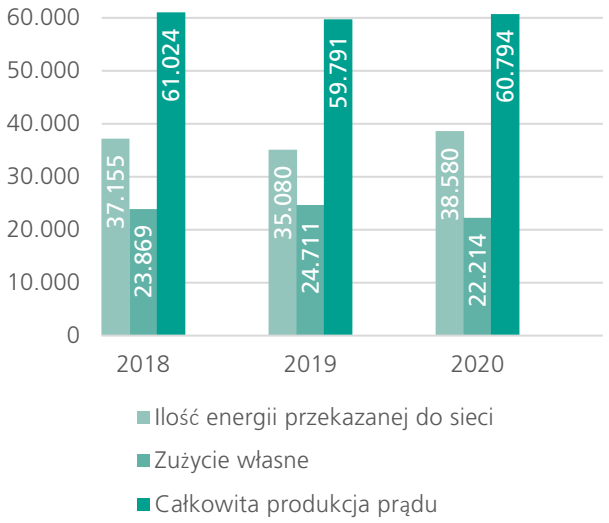

Rysunek 3: Wytwarzanie prądu solarnego w Oberhaching w kWh

W Mindelheim i miejscowości Bystřice n. P. uwzględnia się wskaźniki z godzinami produktywnymi, w Oberhaching obroty RATHGEBER Niemcy.

Mindelheim	Oberhaching	Bystřice n. P.
Roczne zużycie [kWh] / Godziny produktywne	Roczne zużycie [kWh] / Obroty w Niemczech w mln euro	Roczne zużycie [kWh] / Godziny produktywne

Tabela 1: Obliczenia wskaźników prądu wg lokalizacji

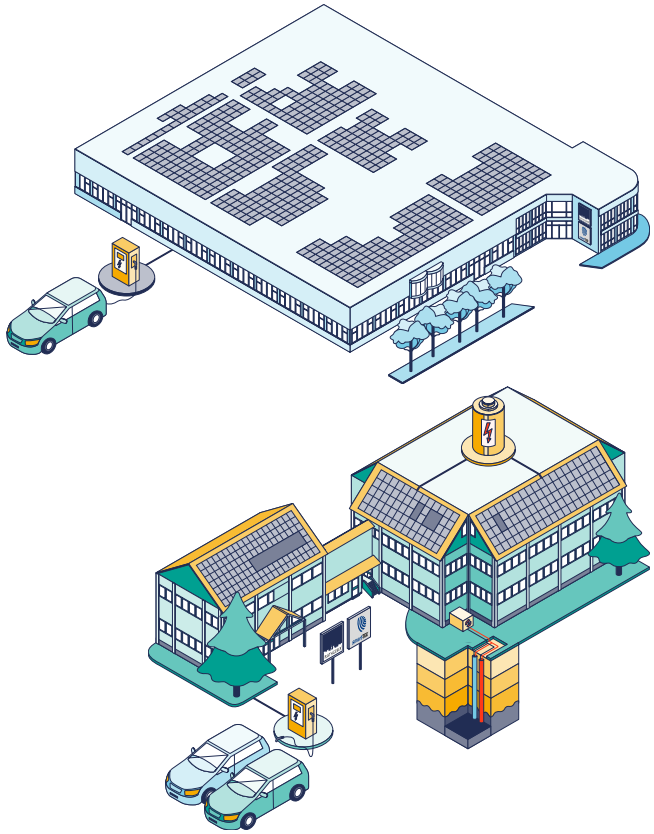

Rysunek 4: Niedawno uruchomiona instalacja fotowoltaiczna w Mindelheim i instalacja fotowoltaiczna z akumulatorem w Oberhaching. Jednocześnie w Oberhaching wykorzystywana jest od kilku lat neutralna dla klimatu energia geotermalna.

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Wskaźnik w Mindelheim w ciągu ostatnich trzech lat stale rósł (patrz rysunek 5). Powodem wzrostu z 2019 na 2020 rok o około pięć procent była pandemia koronawirusa i wprowadzony w związku z tym skrócony czas pracy.
W zakładzie także przy mniejszej produkcji występowało stałe zużycie prądu. W Oberhaching wskaźnik pozostał na podobnym poziomie. W Czechach zużycie prądu na godzinę produkcyjną z 2018 na 2019 rok wzrosło w bardzo niewielkim stopniu. Większa różnica w 2020 roku wynika z koniecznego usprawnienia wentylacji i systemu nawilżania powietrza, a co za tym idzie większego zużycia prądu.
W czeskich i niemieckich lokalizacjach podłączono prąd ekologiczny, a we Wrocławiu planuje się to zrobić, gdy tylko będzie taka możliwość. Poza tym wszędzie, gdzie miało to sens, zainstalowano już czujniki ruchu i obecności.
W Grupie ciągle rozbudowywane jest oświetlenie LED.

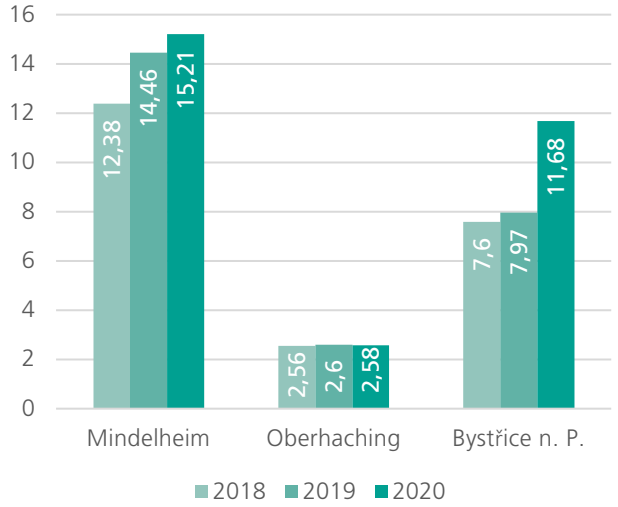

Rysunek 5: Wartości rzeczywiste wskaźników prądu w zależności od lokalizacji

W obu zakładach produkcyjnych już przed paroma latami zainwestowano w najnowocześniejszą instalację do naświetlania, czyszczenia i odwarstwiania sit, chroniącą zasoby.

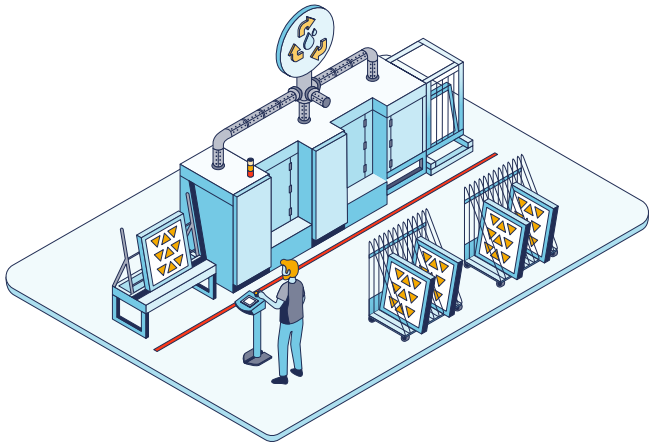

Rysunek 6: Instalacja oszczędzająca zasoby do naświetlania, czyszczenia i odwarstwiania sit w Mindelheim.

Dalsze oszczędności powstają w Mindelheim dzięki nowo zakupionemu w 2018 roku, wydajnemu piecowi jednopalnikowemu ze sterownikiem elektronicznym oraz uruchomionej w maju 2021 roku instalacji do linii produkcyjnej ROYALPLAST®, które obniżyły przeciętne, dzienne zużycie do ułamka dotychczasowego zużycia prądu.

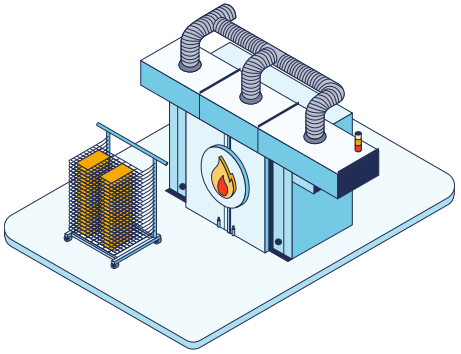

Rysunek 7: Uruchomiony przed kilkoma laty w Mindelheim piec jednopalnikowy jest znacznie wydajniejszy i można nim sterować w zależności od potrzeb.

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Gaz i ogrzewanie centralne

We Wrocławiu zapotrzebowanie na ogrzewanie pokrywane jest wyłącznie za pomocą energii elektrycznej. W Mindelheim wykorzystuje się gaz ekologiczny, który planuje się również docelowo wykorzystywać w Bystrice n. P. Czeski wskaźnik zużycia gazu wzrasta rocznie tylko minimalnie, temu właśnie można przypisać ulepszony systemu wentylacji i nawilżania. W Mindelheim w dwóch latach doszło do znacznych wzrostów, które mogą wynikać z temperatury na zewnątrz oraz większej liczby pracowników. W Oberhaching już od sierpnia 2014 roku wprowadzono neutralną dla klimatu energię geotermalną, wobec czego dane nie odnoszą się do gazu, tylko do ogrzewania centralnego. Używa się go do ogrzewania pomieszczeń i wody, a wpływ na jego wartość mają prawdopodobnie temperatury na zewnątrz i liczba zatrudnionych osób.

Mindelheim	Oberhaching	Bystřice n. P.
Roczne zużycie [kWh] / Obrót wewnętrzny [mln €]	Roczne zużycie [kWh] / Obroty w Niemczech [mln €]	Roczne zużycie [kWh] / Obrót Bystřice n. P. [mln €]

Tabela 2: Wyliczenia wskaźników gazu i centralnego ogrzewania w zależności od lokalizacji

W 2018 roku wykorzystano ok. 293 MWh, w kolejnym roku około 267 MWh, a w 2020 roku dobre 276 MWh. W 2020 roku zaoszczędzono w ten sposób prawie 80 000 kg CO_2. Nie znaleziono konkretnych przyczyn niższego wskaźnika centralnego ogrzewania w roku 2019.

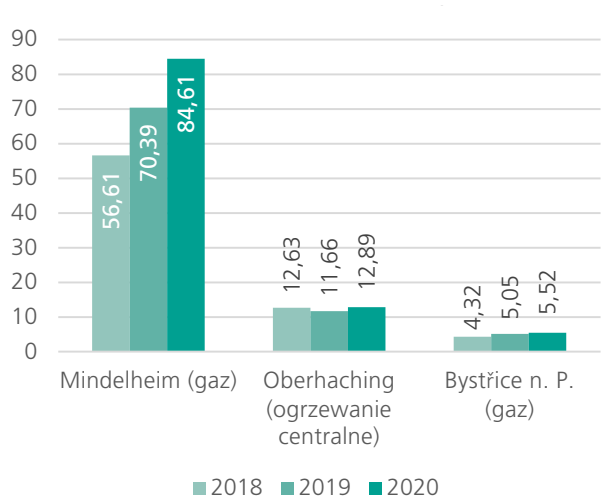

Rysunek 8: Wartości rzeczywiste wskaźników gazu lub centralnego ogrzewania w zależności od lokalizacji

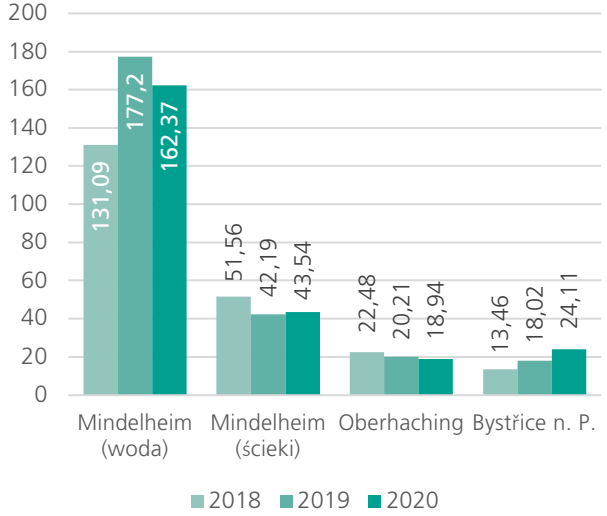

Rysunek 9: Wartości rzeczywiste wskaźników wody i ścieków w zależności od lokalizacji

3.5.2 Woda i ścieki

Dane dotyczące świeżej wody i ścieków zbiera się w czeskich i niemieckich lokalizacjach pod kątem ilościowym. W Mindelheim monitoring ryzyka wynika z urzędowych wytycznych.

Mindelheim	Oberhaching	Bystřice n. P.
Roczne zużycie [m³] / Obrót wewnętrzny [mln €]	Roczne zużycie [m³] / Obroty w Niemczech [mln €]	Roczne zużycie [m³] / Obroty Republiki Czeskiej [mln €

Tabela 3: Wyliczenia wskaźników wody i ścieków w zależności od lokalizacji

Dodatkowo co roku sporządza się raport o ściekach, który przedkłada się później w odpowiednim urzędzie.
W Oberhaching nie ma zakładu produkcyjnego, znajdują się tam wyłącznie stanowiska pracy biurowej, dlatego ilość zużytej wody odpowiada ilości ścieków.
Także w lokalizacji Bystřice n. P. nie ma osobnego wskaźnika ścieków, gdyż umownie nie rozróżnia się między ilością wody a ilością ścieków.
W przypadku Mindelheim dla ścieków i wody używa się tego samego wskaźnika, którego wartości różnią się z powodu tamtejszej produkcji i związanych z nią różnych ilości ścieków i wody. W Mindelheim podwyższone wartości wskaźnika, w odniesieniu do rocznego zużycia wody, spowodowały duże projekty. Wymagały one większego wykorzystania instalacji myjących, w których od 2011 roku stosuje się obieg zamknięty do filtracji i redukcji ścieków. Wskaźnik ścieków jest natomiast w porównaniu do 2018

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

roku znacznie niższy, co wiąże się z lekko obniżonymi obrotami od 2018 roku.
W Oberhaching w ciągu kilku lat wartości te lekko spadły, przy czym redukcję w 2020 roku można uzasadnić pandemią koronawirusa.
Natomiast w miejscowości Bystřice n. P. w ciągu kilku lat wskaźnik stale wzrastał, co tak samo jak wskaźnik prądu, ma związek z wymianą instalacji do wentylacji i nawilżania powietrza.

Efektywna klimatyzacja z wykorzystaniem studni

Zakład produkcyjny Mindelheim od 1995 roku dysponuje klimatyzacją z wykorzystaniem studni, którą w 2016 roku zmodernizowano i rozbudowano. Inteligentny sterownik umożliwia wyjątkowo precyzyjne ustawienia i monitoring ryzyka. Chodzi o złożony i wydajny dystrybutor, w którym wymiennik ciepła jest zaopatrywany w wodę ze studni, która następnie wsiąka w ziemię jako woda gruntowa. Dzięki dobrze zaizolowanemu zbiornikowi buforowemu o pojemności 5000 litrów zaopatrywana jest cała sieć klimatyzacji w budynku, który można wydajnie chłodzić.

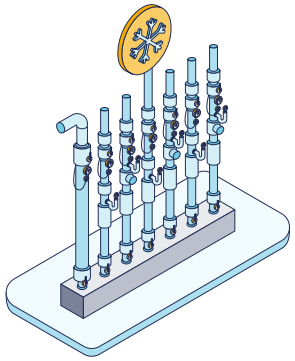

Rysunek 10: Klimatyzacja z wykorzystaniem studni w Mindelheim.

3.5.3 Odpady i surowce wtórne

Grupa przywiązuje dużą wagę do możliwie efektywnego sortowania materiałów, by umożliwić ich ponowne wykorzystanie przy zachowaniu jakości.
Ilości odpadów rejestruje się we wszystkich lokalizacjach oprócz Wrocławia. Udziały odpadów nadających się do recyklingu i nienadających się do recyklingu oblicza się w lokalizacjach niemieckich, a od 2022 roku także w lokalizacji Bystřice n. P. Poniżej przedstawiono udziały dla Mindelheim i Oberhaching na dzień 31.12.2021 r.

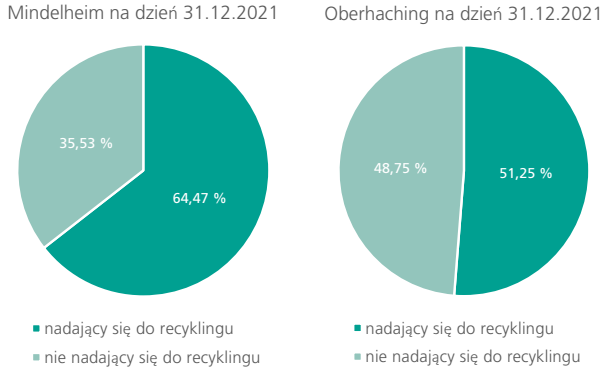

Rysunek 11: Wartości względne ilości odpadów nadających się do recyklingu i nienadających się do recyklingu w Mindelheim i Oberhaching

Do tego momentu w Mindelheim powstało łącznie zaledwie 55 ton odpadów. Do tamtejszych surowców wtórnych nadających się do recyklingu należą między innymi papier i kartony, metale (aluminium, stal, miedź) oraz stare drewno. W Oberhaching odnotowano około 4,6 ton odpadów surowców wtórnych, przykładowo Opakowania mieszane oraz papier i kartony. Generalnie zwraca się uwagę na to, aby ponownie wykorzystywać nieuszkodzone materiały opakowaniowe, wydłużając w ten sposób cykl ich życia.

W niemieckich lokalizacjach oblicza się wskaźniki dla odpadów nienadających się do recyklingu, a w lokalizacji czeskiej wskaźnik łącznej ilości odpadów.

Mindelheim	Oberhaching	Bystřice n. P.
Suma odpadów rocznych niezdatnych do recyklingu [t] / Obrót wewnętrzny [mln €]	Suma odpadów rocznych niezdatnych do recyklingu [t] / Obroty w Niemczech [mln €]	Suma odpadów rocznych niezdatnych do recyklingu [t] / Obrót Bystřice n. P. [mln €]

Tabela 4: Wyliczenia wskaźników odpadów nienadających się do recyklingu w zależności od lokalizacji

W Mindelheim w 2018 i 2020 roku wartości przekraczały wartość z 2019 roku, co przykładowo w 2020 roku można wyjaśnić specjalnymi działaniami jak przebudowy, akcje utylizacji starych zapasów środków pomocniczych i eksploatacyjnych oraz inwentaryzacja. W Oberhaching i w lokalizacji Bystřice n. P. w opisywanych latach nie wystąpiły żadne znaczące Odchylenia.

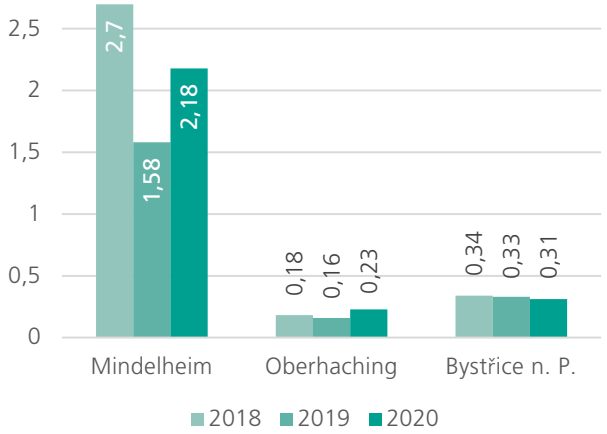

Rysunek 12: Wartości rzeczywiste odpadów nienadających się do recyklingu w zależności od lokalizacji

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

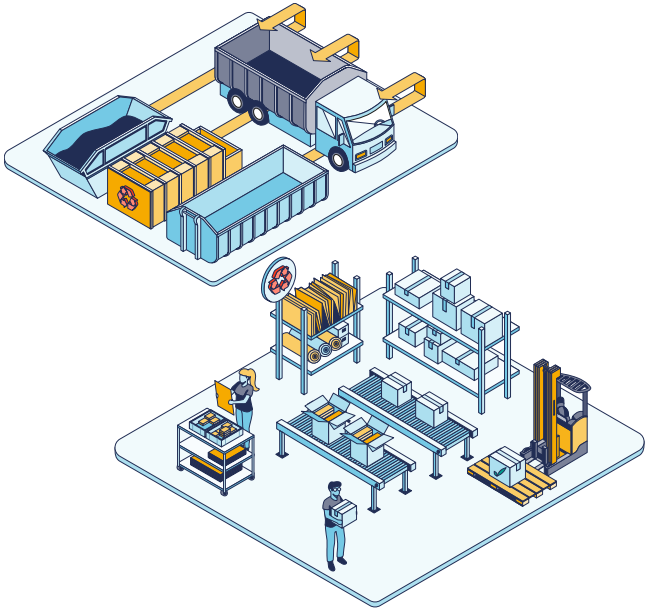

Rysunek 13: W poszczególnych lokalizacjach zwraca się uwagę na możliwie wydajne sortowanie odpadów i ponowne wykorzystywanie nieuszkodzonych materiałów opakowaniowych.

3.5.4 Substancje niebezpieczne

Wszystkie substancje niebezpieczne, używane w Grupie RATHGEBER, są zapisane w rejestrze substancji niebezpiecznych razem odpowiednią klasą zagrożenia dla wody, potencjałem zagrożenia wg klasyfikacji GHS, ilością i miejscem magazynowania oraz ostrzeżeniami o zagrożeniach i zasadami bezpieczeństwa (przepisami BHP). Substancje niebezpieczne bada się pod kątem ekotoksykologii, bezpieczeństwa pracy i możliwości recyklingu, a następnie w miarę możliwości zastępuje się je substancjami mniej szkodliwymi. Ponadto nie używa się żadnych materiałów, które znajdują się na liście SVHC, aby chronić ludzi i środowisko przed ryzykiem. Jeżeli substancja, która jest w użyciu, trafia na tę listę, natychmiast szuka się odpowiedniego zamiennika. Ogólnie każda nowa substancja przed zastosowaniem w produkcji jest szczegółowo sprawdzana i poddawana procesowi dopuszczenia.

ⓘ *Klasyfikacja GHS: Globalnie zharmonizowany system klasyfikacji i oznakowania chemikaliów Narodów Zjednoczonych*

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

3.6 Emisje CO_2 i ochrona klimatu

W Grupie RATHGEBER ochrona klimatu to bardzo ważna. Zyskują na tym także klienci w formie produktów neutralnych klimatycznie bez dopłat, do certyfikatów CO_2* za zakupione towary. Dobrowolna kompensacja emisji, których nie da się uniknąć, odbywa się poprzez zakup oficjalnych certyfikatów i wspieranie projektów ochrony klimatu, które zostaną przedstawione w dalszej części. Mimo to ciągle dąży się do dalszej redukcji pojawiających się emisji.
Na rysunku 16 przedstawiono powstające i skompensowane emisje CO_2 Grupy RATHGEBER w ciągu ostatnich 10 lat. Należy zwrócić uwagę na to, że częściowo dostosowano dane do obliczeń i dodano nowe źródła emisji, aby móc obliczyć i skompensować emisje możliwie dokładnie i zgodnie z aktualnym stanem badań.

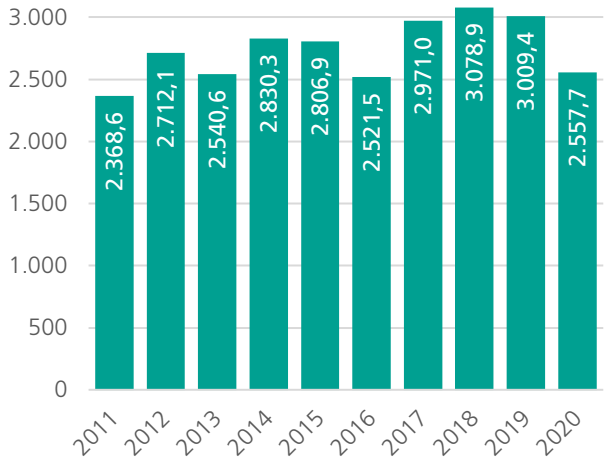

Rysunek 14: Skompensowane emisje CO_2 w ostatnich dziesięciu latach w tonach

Ważnym elementem strategii klimatycznej jest CCF, dlatego Grupa już od 2009 roku współpracuje z ekspertami z ClimatePartner.
Dlatego wszystkie powstające emisje CO_2 podzielono wg trzech zakresów zaproponowanych przez protokół Green House Gas, a następnie skompensowano. Do obliczenia emisji wszystkie lokalizacje Grupy RATHGEBER co roku przekazują wymagane dane do ClimatePartner.
Na poniższym rysunku przedstawiono wszystkie źródła emisji Grupy w 2020 roku.
Zakres 1 obejmuje wszystkie bezpośrednie emisje CO_2, a więc pochodzące z floty samochodowej firmy, wytwarzanego ciepła i klimatyzacji.Pośrednie emisje ujęto w zakresie 2 i 3: W zakresie 2 w latach od 2018 do 2020 znajdują się wyłącznie emisje powstałe w wyniku zużycia energii elektrycznej. W zakresie 3 zebrano wszystkie zewnętrzne emisje CO_2, a więc takie, które powstały przed rozpoczęciem procesów roboczych lub po nich.

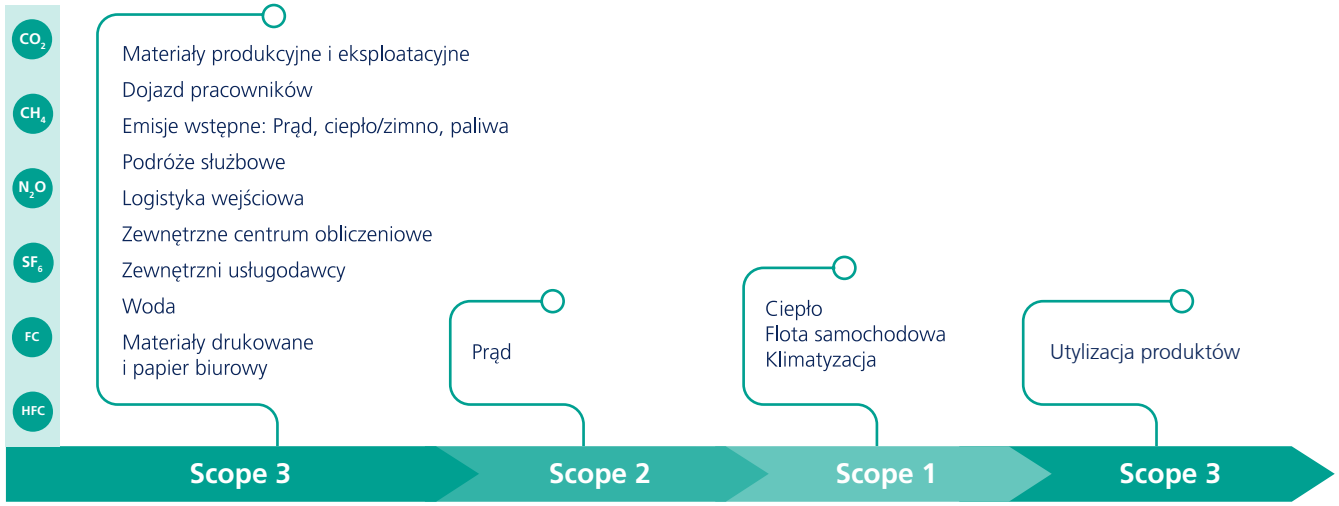

Chodzi tu między innymi o materiały produkcyjne i eksploatacyjne,
codzienne dojazdy pracowników oraz zewnętrznych usługodawców. W Grupie RATHGEBER zalicza się tutaj w ramach emisji poprodukcyjnych jedynie wprowadzoną w 2020 roku w CCF nową kategorię utylizacji produktów.
W CCF 2021 ujęto nowe źródło emisji „Homeoffice", aby przedstawić emisje powstające podczas pracy zdalnej.

Partner dokumentacji w ochronie klimatu

**Uwaga: Dla lepszej czytelności pojęcie CO_2 stosuje się także w odniesieniu do ekwiwalentów CO_2, uwzględnianych w wyliczeniach kompensacyjnych i przedstawionych na poniższym rysunku.*

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Bilans klimatyczny

Wyniki opracowanego przez ClimatePartner śladu CCF za lata od 2018 do 2020 przedstawiono w dalszej części. Należą do niego emisje CO_2 Grupy RATHGEBER i poszczególnych lokalizacji (patrz rysunek 17) oraz ich udziały w trzech zakresach (patrz tabela 5).
Poza tym opisano wszystkie źródła wewnętrznych i zewnętrznych emisji przedsiębiorstwa i podano przyczyny znacznych odchyleń w stosunku do wartości z poprzedniego roku.
Łącznie emisje CO_2 Grupy RATHGEBER w latach od 2018 do 2020 spadły o ponad 16 procent, co jest zasługą wszystkich lokalizacji, przy czym największą redukcję emisji odnotowały Oberhaching (–43 procent) i Bystřice n. P. (–23 procent). Mindelheim i lokalizacja czeska mają generalnie wyższe emisje CO_2 niż dwa inne centra dystrybucji i zarządzania z uwagi na produkcję. Z powodu swoich niewielkich rozmiarów polska lokalizacja w ostatnich trzech latach wytworzyła mniej niż 30 ton CO_2 rocznie.

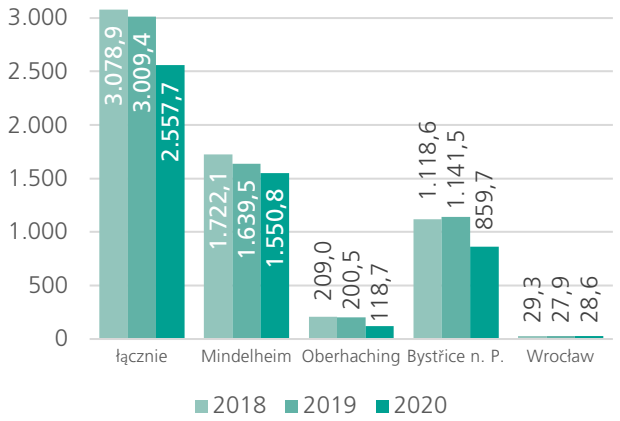

Rysunek 15: Emisje CO_2 łącznie i w zależności od lokalizacji

Poniżej zostaną przeanalizowane poszczególne źródła emisji w 2020 roku i wyjaśnione znaczne Odchylenia w stosunku do poprzednich lat.

Zakres 1

Udział emisji całkowitych w porównaniu do 2018 roku wzrósł o ok. dwa procent.
Ciepło: Obliczenia na podstawie danych prymarnych zużycia energii grzewczej; brak emisji w Mindelheim dzięki zastosowaniu gazu ekologicznego, a także w Oberhaching dzięki pokryciu zapotrzebowania na ogrzewanie energią geotermalną
Flota samochodowa: Obliczenia na podstawie zużycia paliw lub przejechanych kilometrów w zależności od klasy pojazdu, spadek w związku z pandemią koronawirusa (praca zdalna i ograniczone podróże służbowe)
Klimatyzacja: Obliczenia na podstawie objętości środków chłodzących, niski udział w CCF wynoszący około dwa procent.

Zakres 2

Udział w emisji całkowitej wynosi zaledwie 0,3 procent; jedyne źródło emisji w tej kategorii: Prąd
Prąd: Silny spadek w stosunku do poprzedniego roku dzięki podłączeniu prądu z ekologicznych źródeł w miejscowości Bystřice n. P. od stycznia 2020; prąd z ekologicznych źródeł także w Mindelheim (od 2012 roku) i Oberhaching (od połowy 2014 roku); możliwość podłączenia ekologicznego prądu we Wrocławiu czeka na realizację; w Oberhaching podłączenie ogrzewania centralnego oraz produkcja i zużycie własne prądu solarnego; udział samodzielnie wytworzonego prądu w instalacjach fotowoltaicznych w całkowitym zużycia od stycznia do lipca 2021 roku to 72 procent (50 procent pochodziło z instalacji fotowoltaicznej, 22 procent z nowo zainstalowanego akumulatora)

Zakres 3

Większy udział trzeciego zakresu (2020: prawie 88 procent); spadek w 2020 roku między innymi z powodu częściowo ograniczonej przez pandemię emisji pochodzącej ze środków produkcyjnych i eksploatacyjnych, dojazdów pracowników i podróży służbowych
Środki produkcyjne i eksploatacyjne: największe źródło emisji w CCF 2020; opiera się na 100 najczęściej używanych surowcach; od 2018 roku stały spadek przez ograniczenie zakupu surowców (mniejsze odchylenia możliwe także dzięki dostosowaniu współczynników emisji po stronie Climate Partner), brak emisji w Oberhaching i we Wrocławiu, gdyż nie ma tam zakładów produkcyjnych
Dojazd pracowników: obliczenia oparte na danych pracowników zbieranych co roku (ankieta z pytaniami o środki transportu i długość drogi do pracy); wzrost z 2018 na 2019 rok głównie z powodu dostosowanego współczynnika emisji; spadek w 2020 roku przez pandemię koronawirusa i rozwój pracy zdalnej (przede wszystkim Oberhaching)
Emisje wstępne: Emisje wstępne związane z prądem, ciepłem/zimnem i paliwami obejmują emisje powstałe pośrednio w wyniku działań Grupy RATHGEBER i odnoszą się do źródeł emisji z zakresu 1 i 2; Emisja wstępna związana z prądem: Znaczny spadek z 2019 na 2020 rok wynika głównie z ogromnego ograniczenia zużycia prądu (patrz zakres 2); Emisje wstępne związane z wytwarzaniem ciepła/zimna: Spadek z 2018 na 2019 rok przez brak emisji pochodzącej ze środków chłodzących (zakres 1); Emisja wstępna związana z paliwami: bazuje na zużyciu paliw lub dystansie pokonanym przez flotę samochodową, każdorazowo z wliczonym współczynnikiem emisji; spadek między innymi przez pandemię koronawirusa

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Utylizacja (produkty): Źródło emisji od 2020 roku, by uwzględniać także koniec cyklu życia produktu; obliczenia współczynników emisji przez ClimatePartner z zastosowaniem założeń przyjętych przez europejską statystykę odpadów (np. transport do utylizacji odpowiada 25 kilometrom); emisje w 2020 roku: 62,5 tony
Podróże służbowe: bazują na trasach przejechanych publicznymi środkami transportu, samochodami najmowanymi i prywatnymi oraz na lotach samolotami; wysokie emisje w 2019 roku przez podróże do dostawców w celu przeprowadzenia audytów; w 2020 roku znaczny spadek przez pandemię koronawirusa (audyt na miejscu zastąpiono wideokonferencjami co pół roku)
Logistyka wejściowa: bazuje na transporcie potrzebnych materiałów produkcyjnych i eksploatacyjnych; niższe emisje przez ciągłą, niewielką redukcję ilości potrzebnych materiałów
Zewnętrzne centra obliczeniowe: wyłącznie dla lokalizacji Oberhaching; od początku 2020 roku podłączenie prądu ekologicznego do centrum obliczeniowego, czego skutkiem jest znaczny spadek emisji
Zewnętrzni usługodawcy: wysoki wzrost w 2020 roku z powodu częstszych podróży dostawcy odzieży roboczej i ochronnej
Woda: Emisje od 2018 do 2020 roku na podobnym poziomie
Druki i papier biurowy: ogólnie niskie emisje, gdyż w Mindelheim, Oberhaching i lokalizacji Bystřice n. P. korzysta się wyłącznie z ekologicznego papieru do kserowania i drukowania; wzrost w 2020 roku w związku z gromadzeniem materiałów marketingowych

	2018	2019	2020
ZAKRES 1	296,6 (9,63 %)	305,7 (10,16 %)	306,1 (11,97 %)
Ciepło	173,9	196,4	203,3
Flota samochodowa	66,9	57,5	40,5
Klimatyzacja	55,8	51,9	62,3
ZAKRES 2	311,7 (10,13 %)	330,5 (10,98 %)	7,1 (0,28 %)
Prąd	311,7	330,5	7,1
ZAKRES 3	2470,6 (80,24 %)	2373,2 (78,86 %)	2244,5 (87,75 %)
Materiały produkcyjne i eksploatacyjne	1828,9	1648,3	1556,0
Dojazd pracowników	364,8	441,2	406,4
Emisje wstępne związane z prądem	105,3	111,2	75,1
Emisje wstępne związane z wytwarzaniem ciepła/zimna	84,4	72,7	76,4
Emisje wstępne związane z paliwami	8,3	7,1	5,2
Utylizacja (produkty)	-	-	62,6
Podróże służbowe (loty, kolej, pojazdy wynajęte i prywatne)	36,2	51,4	16,8
Logistyka wejściowa	21,4	18,2	15,8
Zewnętrzne centrum obliczeniowe	12,7	12,7	1,3
Zewnętrzni usługodawcy	4,3	5,5	23,0
Woda	3,6	4,6	4,8
Druki i papier biurowy	0,8	0,3	1,1

Tabela 5: Emisje CO_2 Grupy RATHGEBER w zależności od źródeł emisji z zakresów 1, 2 i 3 w latach od 2018 do 2020 w tonach

Aby móc dokładniej śledzić rozwój emisji CO_2 Grupy RATHGEBER i poszczególnych lokalizacji, uwzględnia się je także w odniesieniu do pojedynczego pracownika. W przedstawionych latach można je było ciągle redukować, z wyjątkiem lokalizacji czeskiej i polskiej.

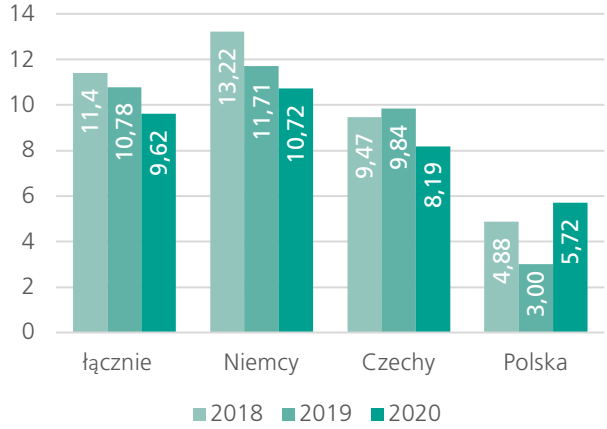

Rysunek 16: Emisje CO_2 w tonach na pracownika grupy RATHGEBER i poszczególne kraje (bez pracowników zdalnych i praktykantów) w latach od 2018 do 2020 w tonach

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Wspierane projekty klimatyczne

Projekty dobrowolnej kompensacji emisji CO_2 wspierane przez Grupę RATHGEBER wybrali pracownicy. W ramach tych projektów do roku 2020 wspierano projekt o zasięgu krajowym mający na celu dystrybucję energooszczędnych pieców do gotowania w Ugandzie, które znacznie obniżyły zużycie drewna, zapobiegając w ten sposób masowej wycince ugandyjskich lasów.
Od początku 2021 roku w centrum zainteresowania znajduje się projekt ochrony lasu w pobliżu Portel w Brazylii. Jego celem jest zagwarantowanie prawa do ziemi nieużytkowej mieszkańcom Amazonii i legalizacja jej wykorzystania. W ten sposób z jednej strony chroni się lasy przed karczowaniem i przeobrażaniem ich w szkodliwe dla środowiska monokultury czy pastwiska. Z drugiej strony miejscowi ludzie otrzymują wsparcie przy zakładaniu małych firm, na przykład zajmujących się uprawą kakao lub czarnego pieprzu. Dzięki temu mogą sobie zapewnić utrzymanie.
W pierwszych siedmiu miesiącach trwania projektu RATHGEBER siedmiu rodzinom przyznano prawa do ziemi, przez co ochroniono około 500 hektarów powierzchni lasu (źródło: ClimatePartner).

Informacje o brazylijskim projekcie

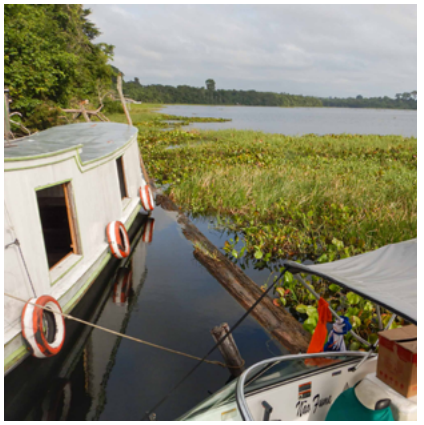

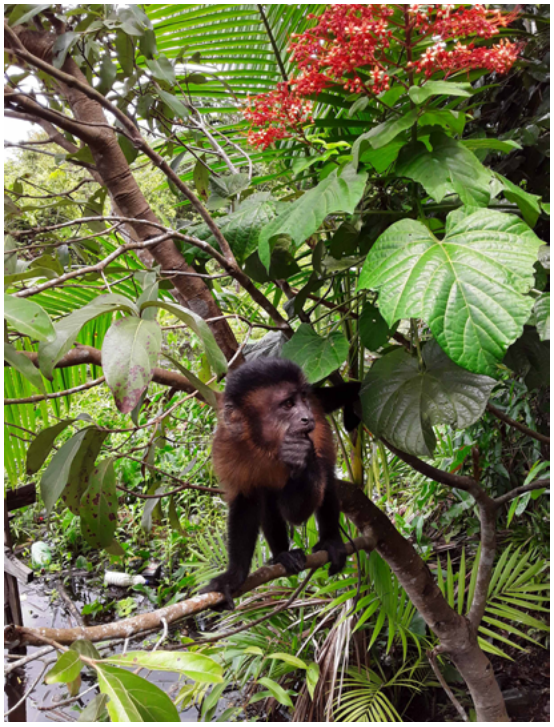

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Zakładowe zarządzanie mobilnością

Do floty samochodowej niemieckiej firmy należą obecnie dwa pojazdy elektryczne i dwa pojazdy hybrydowe, które ładowane są głównie przy użyciu własnych stacji ładujących zasilanych prądem z instalacji fotowoltaicznych. Do końca 2023 roku zaplanowano ich rozbudowę oraz całkowite przejście na pojazdy elektryczne i hybrydowe w ramach floty. Jesienią 2021 roku rozbudowano infrastrukturę ładującą w Oberhaching. Aby utrzymać emisje CO_2 za dojazdy pomiędzy poszczególnymi lokalizacjami na możliwie niskim poziomie, wewnątrz firmy uruchomiono centralę wspólnych przejazdów, z której normalnie, poza pandemią, pracownicy aktywnie korzystają.

Do zakładowego zarządzania mobilnością należy także infrastruktura rowerowa. Od 2016 roku RATHGEBER Niemcy i smart-TEC oferują do dwóch rowerów JobRad na pracownika, których można używać także do własnych celów. Firmy biorą też na siebie dodatkowo ubezpieczenie rowerów. Pracownicy mogą przy tym dowolnie wybierać między wszystkimi modelami rowerów i korzystać z ulg podatkowych, przez co JobRad jest znacznie tańszy niż rowery kupowane prywatnie. Z oferty skorzystano już w przypadku 73 rowerów.

W niemieckiej i czeskiej lokalizacji udostępniono poza tym prysznice i zadaszone stojaki rowerowe. Na każdej stacji rowerowej w niemieckich lokalizacjach znajdują się narzędzia do naprawy, pompka i zestaw do udzielania pierwszej pomocy.

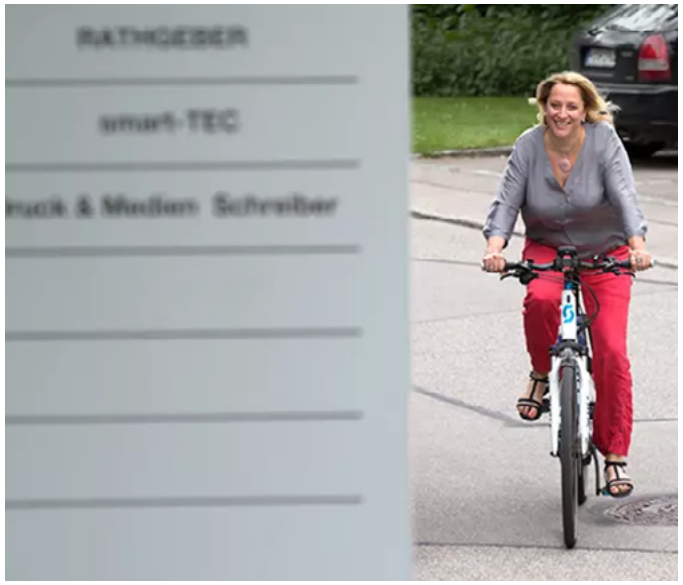

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

04 SPOŁECZEŃSTWO

4.1 Fakty

- Od 1995: Członkostwo w pakcie środowiskowym i klimatycznym Bawarii
- Od 2018: Wspieranie dorocznej akcji „Święta w kartonie na buty" przez pracowników RATHGEBER
- Od 2015: Sponsor regionalnego klubu sportowego TSV Unterhaching Volleyball
- Od 2016: Fundator Festiwalu Narodów
- Od ok. 20 lat: Sponsor klubu přátel hudby w miejscowości Bystřice n. P.

4.2 Współpraca partnerska i członkostwo w organizacjach

Członkostwo w pakcie środowiskowym i klimatycznym od 1995 roku

Pod koniec 2020 roku czołowi przedstawiciele rządu Bawarii i bawarskich firm podpisali nowy pakt środowiskowy i klimatyczny. Rozwijając rozpoczętą w 1995 roku, cenną współpracę dotyczącą środowiska, partnerzy chcą dać nowe impulsy do działania na rzecz ochrony klimatu i proponować rozwiązania pomocne w radzeniu sobie z wymagającymi kwestiami środowiskowymi i zrównoważonego rozwoju. W ten sposób dalej przyczyniają się do ochrony środowiska i klimatu w firmach i zakładach. RATHGEBER GmbH & Co. KG spełnia zaktualizowane wymagania udziału w tej na nowo zawartej współpracy firm i państwa. Celem jest zwiększenie działań na rzecz ochrony klimatu, ochrony zasobów i ograniczania ilości odpadów i ścieków.

Zaangażowanie w akcję „Gospodarka dla klimatu" (niem. Wirtschaft pro Klima)

Firma RATHGEBER GmbH & Co. KG jest członkiem inicjatywy „Gospodarka dla klimatu" i w 2021 roku ponownie publicznie pokazała, że przyczynia się do ochrony klimatu. Działania firmy obejmują uważne korzystanie z zasobów, redukcję i kompensację emisji gazów cieplarnianych oraz regularne sporządzanie bilansu klimatycznego zgodnie z wytycznymi Greenhouse Gas Protocol.

Grupa angażuje się następujące tym w sprawy następujących, renomowanych związków specjalistycznych i organizacji:

4.3 Sponsoring

Grupa RATHGEBER od ponad pięciu lat wspiera regionalny klub sportowy TSV Unterhaching, który obecnie gra w siatkarskiej Bundeslidze. Wieloletnia pomoc była kontynuowana także podczas trudnego dla klubu czasu pandemii koronawirusa. W Czechach wspierane są takie akcje, jak turnieje piłki nożnej dla dzieci w miejscowości Bystřice n. P.

4.4 Darowizny

Zamiast prezentów dla pracowników od wielu lat z okazji Świąt Bożego Narodzenia odbywa się akcja charytatywna. Także po to, by wzmocnić kulturę odpowiedzialności społecznej w firmie. Osoby zatrudnione w niemieckich lokalizacjach mogą proponować, której organizacji ma być przekazany datek w wysokości 5€ na pracownika. W 2021 roku w Mindelheim wybrano hospicjum dla dzieci St. Nikolaus, a w Oberhaching organizację pomagającą bezdomnym Kältebus München e.V.

Zamiast prezentów dla klientów przekazywane są darowizny na rzecz instytucji społecznych. W 2021 roku przekazano po 2500€ na jadłodajnię i fundację Stiftung Bildung, zajmującą się edukacją dzieci. Także w Czechach z okazji Świąt Bożego Narodzenia regularnie przekazuje się darowizny w ramach koncertów adwentowych w państwowej telewizji, dzięki którym wspierane są różne projekty społeczne. Wszyscy pracownicy mogą sami zdecydować o wysokości przekazywanych datków, przy czym RATHGEBER k.s podwaja ich łącznie zebraną sumę.

W grudniu 2021 roku w ramach akcji Szlachetna Paczka polscy Pracownicy i Grupa pomogli jednej z potrzebujących rodzin. Spełniając listę życzeń rodziny, przekazano jej ostatecznie rzeczy o wartości około 800€, w tym kuchenkę, pościel i artykuły spożywcze.

Szlachetna Paczka

Weihnachten im Schuhkarton

Odkąd pracownicy zainicjowali wspólne przygotowywanie prezentów dla dzieci w potrzebie w ramach akcji bożonarodzeniowej „Weihnachten im Schuhkarton", co roku w budynkach Grupy RATHGEBER odbywa się prywatna akcja, w której bierze udział także zarząd.

Pakowane są prezenty dla dziewczynek i chłopców do 14 roku życia, które później w krajach odbiorców przekazywane są potrzebującym dzieciom. Akcję pakowania paczek Pracownicy organizują całkowicie samodzielnie: od ogłoszenia zbiórki pieniędzy i prezentów, aż po dostarczenie paczek do punktów odbioru akcji „Geschenk mit Herz".

Wspieranie potrzebujących

W czerwcu 2021 roku na południowym wschodzie Czech tornado doprowadziło do śmierci wielu ludzi, a w miastach i na wsiach wyrządziło katastrofalne szkody.

Grupa przekazała łącznie prawie 5000 € na Caritas diecezji brneńskiej, która pomagała poszkodowanym ludziom na przykład przy renowacji ich domów.

Tylko kilka tygodni później, wiele gmin w zachodnich Niemczech dotknęły ekstremalne powodzie. Dziesiątki ludzi zmarły, setki osób zaginęły, a tysiące domów zostały uszkodzone lub zniszczone.

Grupa RATHGEBER przekazała darowiznę w wysokości ponad 8000 € na związek organizacji pomocowych Aktion Deutschland hilft.

4.5 Wspieranie kultury i instytucji naukowych

Grupa RATHGEBER już od wielu lat jest sponsorem Festiwalu Narodów w Allgäu (niem. Festival der Nationen), który odbywa się co roku jesienią. Daje on licznym artystom możliwość zaprezentowania się, a dzieciom i młodzieży oferuje projekty edukacyjne. Poza tym od wielu lat promuje muzykę klasyczną i w miejscowości Bystřice n. P. od około 20 lat wspiera klub přátel hudby. Jeżeli chodzi o instytucje edukacyjne, od wielu lat dwie szkoły w Oberhaching i okolicy co roku otrzymują darowizny w postaci materiałów do nauki.

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

05 ZARZĄDZANIE ZRÓWNOWAŻONYM ROZWOJEM

5.1 Fakty

- Od marca 2011 roku: Członkostwo RATHGEBER GmbH & Co. KG w UN Global Compact
- Założenie firmowego zespołu CSR: RATHGEBER Niemcy, Czechy, Polska i smart-TEC w maju 2020 roku
- W 2021 roku wybrano po 3 cele dla RATHGEBER Niemcy i smart-TEC, Czech i Polski
- W 2022 roku cała Grupa koncentruje się na SDG 13 (działania na rzecz ochrony klimatu):
- Przeprowadzono certyfikację wg DIN EN ISO 45001 i zaplanowano certyfikację wg Trusted Information Security Assessment Exchange (TISAX)

5.2 Zarządzanie zrównoważonym rozwojem

Zrównoważony rozwój jest na stałe zakorzeniony w rozwoju strategicznym Grupy RATHGEBER. Aby przedstawić, jak i gdzie wprowadzono zarządzanie zrównoważonym rozwojem i jakich kompetencji ono dotyczy, po raz pierwszy sporządzono o nim grafikę w ramach sprawozdania o zrównoważonym rozwoju → Strona 39.
Przede wszystkim za zarządzanie zrównoważonym rozwojem odpowiedzialny jest zespół CSR oraz pracownicy ds. środowiska i jakości wraz ze swoimi działami. Nieustannie przekazują oni zarządom sprawozdania, propozycje działań i w razie potrzeby zmian potrzebnych dla optymalizacji. Dzięki tym informacjom zarządy uchwalają cele i program zarządzania zrównoważonym rozwojem oraz politykę firmy. Poza tym decydują o zakresach odpowiedzialności działów specjalistycznych i rozdzielają budżet.

Zespół CSR w obszarze zarządzania zrównoważonym rozwojem ma trzy zadania: Odpowiada za udostępniony w 2021 roku kodeks postępowania Grupy RATHGEBER oraz wprowadzony w tym samym roku raport o zrównoważonym rozwoju. Do tego ostatniego należy organizacja całej związanej z tym komunikacji wewnętrznej i koordynacja oraz tworzenie raportów o zrównoważonym rozwoju. Korekty wykonują członkowie zarządu, pracownicy ds. środowiska oraz dział HR i inni wybrani pracownicy. Ponadto zespół CSR w Grupie RATHGEBER wspiera, doradza i ściśle współpracuje z działami specjalistycznymi. Te ostatnie są odpowiedzialne za działania operacyjne oraz program i cele zarządzania zrównoważonym rozwojem.
Obowiązki pracowników ds. środowiska związane są przede wszystkim z normą DIN EN ISO 14001 i zachowaniem zgodności z nią w kwestiach środowiskowych.
W zależności od pracownika zakres jego odpowiedzialności może obejmować także takie obszary jak Substancje niebezpieczne, odzyskiwanie energii czy wydajność materiałowa. Osoby odpowiedzialne za zarządzanie środowiskiem (SM) i Zarządzanie jakością (QM) pracują w lokalizacji Bystřice n. P. i Mindelheim. Tam wykonywane są trzy główne zadania dotyczące zarządzania zrównoważonym rozwojem: Coroczna ponowna kwalifikacja lokalizacji Mindelheim, Oberhaching i Bystřice n. P. wg DIN EN ISO 9001 (jakość), wg DIN EN ISO 14001 (środowisko) oraz wg wprowadzonej w styczniu 2022 roku DIN EN ISO 45001 (ochrona pracy i zdrowia). Poza tym na drugi kwartał 2022 roku zaplanowano certyfikację wg TISAX. Chodzi tutaj o standardy bezpieczeństwa informacji, zdefiniowane przez przemysł motoryzacyjny. Poza tym SM/QM dokumentują i monitorują wszystkie wskaźniki środowiskowe, jak na przykład wskaźniki odpadów, zużycia wody i prądu.

Ponadto, razem z działem zarządzania biurem w Oberhaching i prezesem polskiej lokalizacji, dbają o CCF, którego rejestrowaniem i weryfikacją zajmują się co roku zewnętrzni specjaliści (obecnie ClimatePartner GmbH).

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Integracja zarządzania zrównoważonym rozwojem oraz zakresy odpowiedzialności osób biorących w nim udział

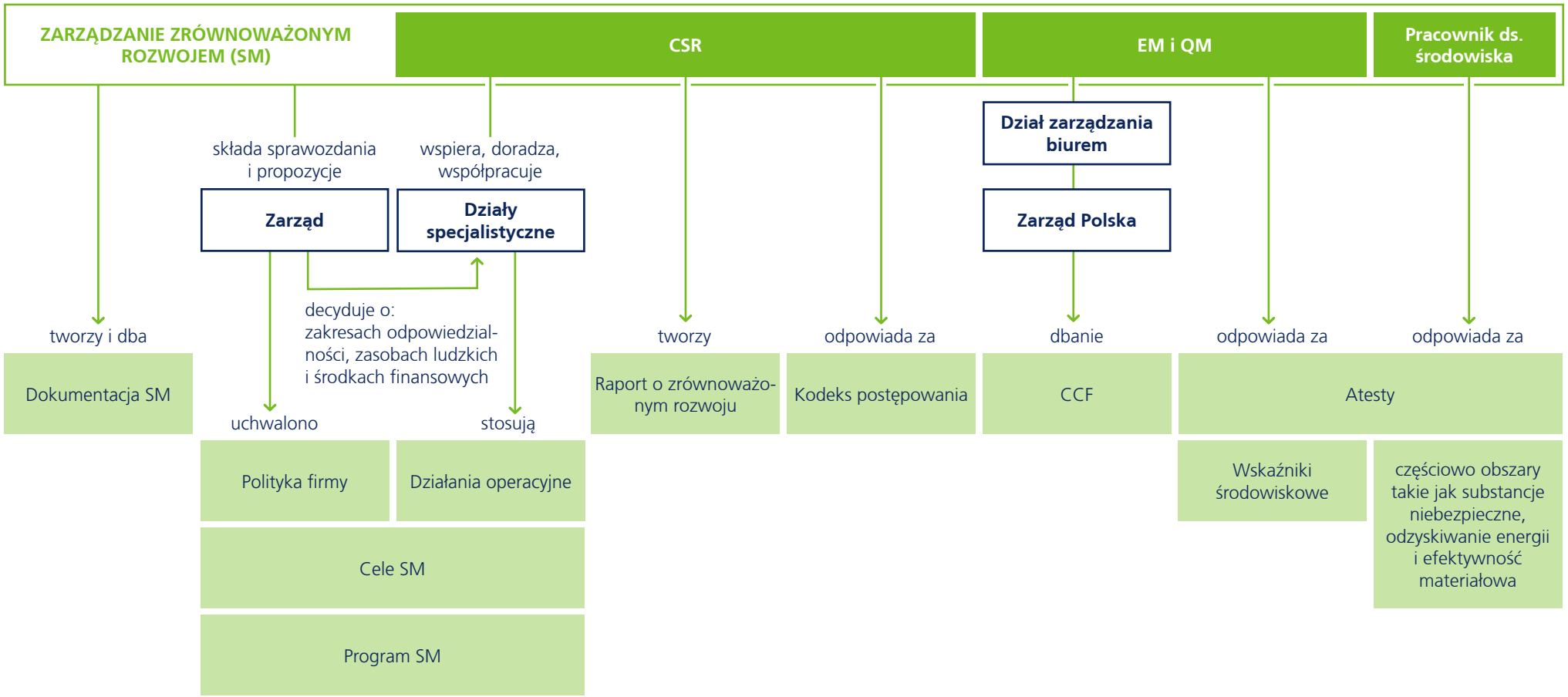

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

5.3 Pola działań i cele

Podczas regularnie odbywających się warsztatów strategicznych sprawdza się i dopasowuje kierunek strategicznych działań Grupy RATHGEBER, także w odniesieniu do kwestii zrównoważonego rozwoju. W obszarach Human Resources i kultury pracy, środowiska oraz społeczeństwa istnieje wiele pól działań i celów, nad którymi nieustannie trwają prace. Poza tym wybrane w 2021 roku cele SDG związane z UN mają wpływ na przyszłe aktywności podejmowane przez Grupę.

Human Resources i kultura pracy

Podstawę współpracy w Grupie RATHGEBER tworzą wzorzec współpracy i zarządzania, wartości firmy oraz wprowadzony w czwartym kwartale 2021 roku kodeks postępowania. Wszystkie procesy, takie jak onboarding, dialog wewnętrzny czy działania na rzecz wspierania zdrowia, są w razie potrzeby dalej dostosowywane i optymalizowane. Przykładowo w styczniu 2022 roku Grupa poddała oficjalnej certyfikacji swoje zaangażowanie odnośnie do bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (DIN EN ISO 45001) w trzech lokalizacjach. W dalszym ciągu dąży się też do udzielania pracownikom wyczerpujących informacji o aktualnych wydarzeniach i procesach. Zaliczają do nich na przykład liczby dotyczące bieżącego stanu firmy i zrównoważonego rozwoju. Głównym celem jest dalsze wprowadzanie członków Grupy w tematy związane ze zrównoważonym rozwojem, uwrażliwianie ich na te kwestie i inspirowanie ich do aktywnej współpracy.
Kształcenie w Grupie RATHGEBER należy kontynuować z uwzględnieniem różnych profili zawodowych i liczby kształconych osób oraz możliwości ich zatrudnienia. Opisana w rozdziale → 2.7 Wykształcenie, dokształcanie i wewnętrzne Możliwości rozwoju przełomowa sytuacja w kształceniu postrzegana jest jako szansa rozwoju.
Organ doradczy ma na uwadze regulacje dotyczące pracy zdalnej oraz elastycznego czasu pracy i przekazuje sugestie dalszego rozwoju i dostosowywania się do warunków.

Środowisko

Grupa RATHGEBER odnośnie do ochrony środowiska i klimatu już od wielu lat jest aktywnym liderem w branży. Zaangażowanie ma być w przyszłości jeszcze większe. Dużym obszarem działań jest optymalizacja oraz oszczędzanie zasobów. Celem jest zużywanie i marnowanie tak niewielkich ilości zasobów, jak to możliwe.
Przykładowo cyfryzacja ma sprawić, by odpowiednie procesy odbywały się w przyszłości we wszystkich lokalizacjach bez użycia papieru. Także zużycie gazu, prądu, wody, ale też surowców i materiałów pomocniczych oraz innych zasobów należy stale zmniejszać, natomiast udział recyklingu zwiększać. W dalszym ciągu należy nawiązywać i rozszerzać współpracę z dostawcami w obszarze zrównoważonego rozwoju. Idealnie byłoby, gdyby Grupa RATHGEBER już teraz dokonywała zakupów w sposób neutralny pod względem emisji CO_2. Bezpośrednio po uruchomieniu instalacji fotowoltaicznej w Mindelheim zaplanowano je też dla lokalizacji czeskiej. Bystřice n. P. będzie trzecią lokalizacją wytwarzającą prąd solarny.
Poza tym do końca 2023 roku ma zakończyć się wymiana całej floty samochodowej RATHGEBER na pojazdy elektryczne. W związku z tym każdy samochód, któremu wygaśnie umowa zostanie zastąpiony e-pojazdem (w wyjątkowych przypadkach także modelem hybrydowym). Wiąże się to również z budową i rozbudową infrastruktury ładowania w lokalizacjach firmy.
Grupa stara się również ciągle o bardziej zrównoważone procesy produkcji i materiały (opakowaniowe), patrz np. budowa i rozbudowa linii produkcyjnej Green Line → 3.3 Bardziej zrównoważone materiały i produkcja). Dzięki eksploatacji własnych instalacji fotowoltaicznych znacznie wzrósł udział własnej produkcji prądu. W perspektywie średnio- i długoterminowej poprzez te i wiele innych działań grupa RATHGEBER powinna stać się neutralna klimatycznie nawet bez kompensacji w postaci certyfikatów CO_2.
Innym obszarem, w którym Grupa chce się stale rozwijać pod kątem zrównoważonego rozwoju jest kształtowanie i projektowanie linii produkcyjnych. Z jednej strony należy rozbudowywać asortyment produktów linii Green Label, bazujących na zrównoważonych materiałach i procesach, a produkty te powinny stale zwiększać swój udział w obrotach. Z drugiej strony średnioterminowo idealnie byłoby też projektować tak bardzo ekologiczne produkty, jak to możliwe, uwzględniając możliwości ich ponownego wykorzystania i recyklingu.

Społeczeństwo

Jako członek społeczeństwa Grupa RATHGEBER ponosi również odpowiedzialność za dobro powszechne. Dlatego w dalszym ciągu prezenty dla pracowników i klientów mają formę darowizn dla organizacji pożytku publicznego, a Grupa jest aktywnym sponsorem kultury, sportu i placówek edukacyjnych oraz innych akcji.
Oprócz istniejącego zaangażowania cały czas zwraca się uwagę na to, gdzie i w jakiej formie istnieje potrzeba udzielenia dalszego wsparcia (np. w ramach pomocy przy katastrofach naturalnych, kryzysach, itd.).

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Sustainable Development Goals

Grupa RATHGEBER chciałaby poszerzyć swój wkład w zrównoważony rozwój i dlatego w 2021 roku rozpoczęła integrację wybranych celów SDG. W każdym kraju, w którym Grupa jest aktywna, wybrano trzy cele SDG, na których mają się koncentrować przyszłe działania zespołu CSR. Aby uzgodnić wybór, trzeba było się upewnić, że cele pasują do poszczególnych lokalizacji i mają poparcie pracowników. Dlatego cele SDG w Niemczech i Czechach wybrali wszyscy kierownicy i członkowie zarządu, a w Polsce z powodu niewielkiej liczby pracowników wyboru dokonały wszystkie zatrudnione tam osoby. Z uwagi na to, że zrealizowano już liczne działania z zakresu ochrony klimatu i będą wdrażane kolejne, SDG 13 (działania na rzecz ochrony klimatu) dotyczy całej Grupy. Po prawej stronie przedstawiono wybrane, zrealizowane już przedsięwzięcia dotyczące poszczególnych celów SDG.

5.4 UN Global Compact

UN Global Compact to największa na świecie inicjatywa na rzecz odpowiedzialnego kierowania firmami, utworzona przez Narody Zjednoczone w 1999 roku. Firmy, które przystępują do inicjatywy UN Global Compact, zobowiązują się postępować zgodnie z jej 10 zasadami z obszarów praw człowieka, norm pracy, środowiska i klimatu oraz zapobiegania korupcji i co roku sporządzają raport Communication on Progress (CoP).
RATHGEBER GmbH & Co. KG jest członkiem inicjatywy od 1 marca 2011 roku i oficjalnie zgodził się na te 10 zasad, wcielając je w życie wszystkich firm należących do Grupy RATHGEBER.

RATHGEBER & UN Global Compact

FIRMA	SDG	WYBÓR DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ
GRUPA RATHGEBER		**SDG 13:** > Certyfikacja zgodna z systemami zarządzania środowiskiem od 1997 roku > Neutralność klimatyczna od 2010 roku > Wspieranie projektów klimatycznych > Instalacje fotowoltaiczne w obu niemieckich lokalizacjach i zaplanowanie instalacji w lokalizacji Bystřice n. P. > Wymiana całej floty samochodowej na pojazdy elektryczne do 2023 roku > JobRad i infrastruktura rowerowa > Neutralna klimatycznie wysyłka wszystkich produktów (GoGreen)
RATHGEBER Niemcy smart-TEC		**SDG 2:** Darowizny bożonarodzeniowe dla jadłodajni **SDG 4:** > Oferta pracy na wielu stanowiskach po przeszkoleniu > Wewnętrzne oferty dalszego kształcenia > Darowizny dla dwóch szkół w i pod Oberhaching oraz dla fundacji Stiftung Bildung **SDG 12:** > Seria produktów Green Label > Optymalizacja produktu (procesy i materiały) > Większa wydajność materiałowa przez zoptymalizowany nesting > Odzyskiwanie strat ciepła maszyn > System zarządzania dokumentami (DMS) > Cyfrowa obróbka i kontrola zleceń > Wdrożenie wyników projektu dla bardziej zrównoważonych opakowań > Systemy obiegu zamkniętego wody na różnych etapach procesu > Klimatyzacja z wykorzystaniem studni na produkcji w Mindelheim
RATHGEBER Czechy		**SDG 3:** > Regularne badania lekarskie > Zniżki na lokalną ofertę sportową **SDG 6:** Do tej pory nie wdrożono jeszcze żadnych działań **SDG 12:** > Green Label > Optymalizacja produktu (procesy i materiały) > Odzyskiwanie strat ciepła maszyn > System zarządzania dokumentami (DMS) > Duża inwestycja w nową instalację do czyszczenia i odwarstwiania sit z systemem zamkniętego obiegu wody > Wdrożenie wyników projektu dla bardziej zrównoważonych opakowań > Systemy obiegu zamkniętego wody na różnych etapach procesu
RATHGEBER Polska		**SDG 2:** Darowizna dla potrzebującej rodziny w ramach akcji Szlachetna Paczka **SDG 5 i 16:** Do tej pory nie wdrożono jeszcze żadnych działań

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

5.5 Interesariusze

Grupa RATHGEBER dba o kontakt ze swoimi interesariuszami, korzystając z licznych kanałów. Oprócz wymiany informacji w ramach codziennych interesów ma się to przyczynić do przekazania na zewnątrz wiadomości między innymi o wartościach firmy, jej społeczna i ekologicznym zaangażowaniu oraz nowościach w palecie produktów. Jednocześnie interesariusze przedstawiają Grupie na bieżąco swoje sprawy.
Największe grupy kontaktowe z formatami dialogu przedstawiono w tabeli obok.
Kontakt z klientami utrzymywany jest oczywiście przez doradztwo i rozmowy sprzedażowe oraz ankiety dla klientów, a także w ramach audytów. Formatami dialogu są także strona internetowa RATHGEBER, media społecznościowe, wykłady online i newsletter. Magazyn internetowy Grupy „Signature" od stycznia 2016 roku informuje o technologiach, ludziach i wiadomościach.

MAGAZYN INTERNETOWY SIGNATURE

Wszyscy dostawcy regularnie otrzymują aktualizacje, a poza tym kontakt podtrzymywany jest w oparciu o ankiety, audyty i targi.
Wymiana informacji z pracownikami ma wiele form. Przykładami są regularne spotkania działów, koła kierownicze w poszczególnych lokalizacjach oraz Intranet. Na „zielonych tablicach" znajdują się informacje o godzinach odjazdu środków komunikacji miejskiej i dotyczące Share Now (carsharing). Jako dodatkowy kanał komunikacji w niemieckim zakładzie produkcyjnym służy ekran informacyjny, drugi taki ekran ma być zainstalowany w Czechach w 2022 roku.

Z właściwymi urzędami kontakt nawiązywany jest w ramach regularnych obchodów po zakładach oraz różnych przepisów urzędowych, a także przy okazji kontroli. Interesariusze, tacy jak banki i ubezpieczalnie, oczywiście też są informowani o postępach Grupy RATHGEBER.

INTERESARIUSZE	FORMAT DIALOGU
Klienci	> Rozmowy sprzedażowe/doradztwo > Ankiety dla klientów > Strony internetowe firmy > Media społecznościowe > Newsletter mailowy > Wykłady online > Magazyn internetowy Signature > Audyty
Dostawcy	> Regularne aktualizacje > Ankiety dla dostawców > Wizyty na targach > Audyty dostawców
Pracownicy	> Regularne spotkania działu > Koła kierownicze > Intranet o zasięgu firmowym > Czarne i zielone tablice / Ekrany informacyjne > Wydarzenia informacyjne > Ankiety > Ochrona pracy i zdrowia
Urzędy	> Regularne obchody zakładów > Testy dotyczące różnych tematów > Zgodność z prawem > Wymagane raporty dotyczące ścieków i badań kanałów
Banki i ubezpieczalnie	> Regularna komunikacja o stanie firmy > Regularne przesyłanie bilansów

Drodzy Czytelnicy,
niniejszy raport daje szeroki pogląd na aktywności Grupy RATHGEBER związane ze zrównoważonym rozwojem. Będziemy dalej poprawiać swoje wyniki, zaplanowaliśmy już wiele kolejnych działań.
Nasz kolejny raport o zrównoważonym rozwoju opublikujemy w 2024 roku i przejrzyście zaprezentujemy to, co udało nam się zrobić w latach 2022/2023.
W razie pytań i uwag dotyczących tego raportu można zwrócić się na adres csr@rathgeber.eu do zespołu CSR.

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

Wykaz skrótów

CCF	Corporate Carbon Footprint (Korporacyjny ślad węglowy)
CMM	Corporate Mobility Management (Zakładowe zarządzanie mobilnością)
CoP	Communication on Progress (Komunikacja stopnia zaawansowania)
CSR	Corporate Social Responsibility (Korporacyjna odpowiedzialność społeczna)
DMS	Document Management System (System zarządzania dokumentami)
EM	Environmental Management (Zarządzanie ochroną środowiska)
EMAS	Eco-Management And Audit Scheme (Zarządzanie ekologiczne i schemat audytowania)
GHS	Globally Harmonised System (Globalnie zharmonizowany system)
NFC	Near Field Communication (Komunikacja bliskiego zasięgu)
PP	Polypropylene (Polipropylen)
QM	Quality Management (zarządzanie jakością)
RFID	Radio Frequency Identification (Systemy identyfikacji radiowej)
SDG	Sustainable Development Goal (Cel zrównoważonego rozwoju)
SM	Sustainability Management (Zarządzanie zrównoważonym rozwojem)
SVHC	Substance of Very High Concern (Substancje stanowiące bardzo duże zagrożenie)
TISAX	Trusted Information Security Assessment Exchange

© RATHGEBER GmbH & Co. KG | smart-TEC GmbH & Co. KG | RATHGEBER, k.s. | RATHGEBER Sp. z o. o.

CENTRUM DYSTRYBUCJI
NIEMCY

RATHGEBER SP. Z O.O.
Kolpingring 3
82041 Oberhaching
Niemcy

Telefon +49 89 613007-0
info@rathgeber.eu
www.rathgeber.eu

PRODUKCJA
NIEMCY

RATHGEBER SP. Z O.O.
Widdersteinstraße 2
877719 Mindelheim
Niemcy

Telefon +49 8261 7697-0
info@rathgeber.eu
www.rathgeber.eu

CENTRUM DYSTRYBUCJI
NIEMCY

smart-TEC GMBH & CO. KG
Kolpingring 3
82041 Oberhaching
Niemcy

Telefon +49 89 613007-80
info@smart-tec.com
www.smart-tec.com

PRODUKCJA ORAZ
CENTRUM DYSTRYBUCJI W CZECHACH

RATHGEBER, K.S.
Nádražní 1402
59301 Bystřice nad Pernštejnem
Czechy

Telefon +420 565 555 299
info@rathgeber.cz
www.rathgeber.cz

CENTRUM DYSTRYBUCJI
POLSKA

RATHGEBER SP. Z O. O.
ul. Życzliwa 27/2
53-030 Wrocław
Polska

Telefon +48 71 7823990
info@rathgeber.pl
www.rahtgeber.pl